

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

Τα Δικαιώματα της Μειοψηφίας των Μετόχων μετά την Αναμόρφωση του Νόμου 2190/1920 με τον Νόμο 3604/2007

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΟΥΡΝΟΣ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	6
3. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΓΕΝΙΚΑ	16
4. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	19
5. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΗΔΗ ΣΥΓΚΛΗΘΕΙΣΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	23
6. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	25
7. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	29
8. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ	37
9. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	40
10. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	52
11. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	54
12. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ ΜΕΤΟΧΟ	56
13. ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ ΜΕΤΟΧΟ	57
14. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	60
15. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ Η ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	62
16. ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	64
17. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΕ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ	67
18. ΑΣΚΗΣΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	68
19. ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΕ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ Η ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ ΤΗΣ ΑΕ ΑΠΟ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΟ ΔΣ	70
20. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	71
21. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	74
22.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	75

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενίσχυση της θέσης του μετόχου και της προστασίας της μειοψηφίας υπήρξε βασικό αίτημα κατά την αναμόρφωση του δικαίου της α.ε. Ο Ν 2190/1920 δεν ήταν ποτέ ιδιαίτερα φιλικός προς τους μετόχους και τη μειοψηφία, αυτό δε είναι γνωστό όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς.¹

Σε μελέτες αμερικανών καθηγητών (ιδίως του Πανεπιστημίου του Harvard) των ετών 1997 και 1998 έχει γίνει εκτίμηση και κατάταξη 49 εθνικών συστημάτων προστασίας των μετόχων (και δη των λεγόμενων «anti-director rights»), που κατά τους συγγραφείς περιλαμβάνουν τα εξής κριτήρια: Μία ψήφος ανά μετοχή, δυνατότητα ψήφου με αλληλογραφία, μη δέσμευση των μετοχών ενόψει γ.σ., σωρευτική ψήφος (cumulative voting), ύπαρξη ένδικου βοηθήματος για καταπίεση της μειοψηφίας (oppression of minority), δικαίωμα προτίμησης σε αύξηση κεφαλαίου, ποσοστό κεφαλαίου για σύγκληση γ.σ. Βασικά συμπεράσματα των μελετών αυτών είναι αφενός μεν ότι η προστασία του μετόχου αποτελεί διεθνώς μέτρο ανάπτυξης και δυναμισμού των κεφαλαιαγορών, αφετέρου δε ότι ικανοποιητική προστασία παρέχεται κυρίως από τα αγγλοσαξωνικά δίκαια, λιγότερο από τα δίκαια γερμανικής προέλευσης, και ακόμη λιγότερο από τα δίκαια του «γαλλικού» κύκλου. Στο πλαίσιο αυτό, με άριστα το 6, η Ελλάδα (που κατά τους παραπάνω ερευνητές εντάσσεται στο γαλλικό κύκλο) λαμβάνει μόλις 2.

Η Παγκόσμια Τράπεζα δημοσιεύει σε ετήσια βάση στατιστικά στοιχεία και βαθμολογία για τις επιδόσεις και το κλίμα επιχειρηματικότητας κάθε κράτους². Στο ζήτημα της προστασίας του επενδυτή η Ελλάδα, κατατασσόμενη παγκοσμίως σε σειρά 156 (μάλλον κακή θέση), λαμβάνει (με άριστα το 10): Στο ζήτημα της έκτασης της δημοσίευσης στοιχείων και διαφάνειας 1, στο ζήτημα της έκτασης της ευθύνης του δ.σ. 3, στο ζήτημα του πόσο εύκολα μπορούν οι μέτοχοι να ασκήσουν αγωγές κατά του δ.σ. 5, με μέσο όρο 3.³

Οι μελέτες αυτές και τα συμπεράσματα, στα οποία καταλήγουν, δεν θα πρέπει να γίνονται δεκτά χωρίς μια δόση αμφισβήτησης, κριτική δε έχει διατυπωθεί τόσο για τη χρησιμοποιούμενη δικαιosuγκριτική μέθοδο όσο και για την επιλογή των κρίσιμων για

¹ Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ.28.

² Βλ. www.doingbusiness.org/documents/DoingBusiness2007-FullReport.pdf.

³ Ε. Περάκη όπ. π. σελ.28.

την έρευνα στοιχείων (αμφισβητείται ακόμη και η εγκυρότητα των πληροφοριών που συνελέγησαν). Ωστόσο δεν μπορούν να αγνοηθούν, πρώτον διότι σε γενική βάση έχουν ενδεικτική έστω αξία και δεύτερον διότι έχουν γίνει (καλώς ή κακώς) έργα αναφοράς σε διεθνές επίπεδο. Άλλωστε η σύγκριση των δικαιωμάτων των μετόχων στην Ελλάδα με εκείνα των άλλων (ευρωπαϊκών τουλάχιστον) χωρών, με εφαρμογή οποιασδήποτε μεθόδου, δεν αφήνει αμφιβολία ότι ο ελληνικός νόμος είναι μάλλον φειδωλός στην εξασφάλιση του μετόχου, σε επίπεδο τόσο παρεχόμενων δικαιωμάτων και ποσοστών κεφαλαίου, που είναι απαραίτητα για την άσκηση τους, όσο και διαδικασιών αξιοποίησης των δικαιωμάτων αυτών, θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι δεν πρόκειται μόνο για τα δικαιώματα της μειοψηφίας, αλλά γενικότερα για τα δικαιώματα του μετόχου. Τα δικαιώματα μειοψηφίας έχουν χαρακτήρα αντισταθμιστικό, όταν τα καταρχήν δικαιώματα του (κάθε) μετόχου δεν επαρκούν για να καταστήσουν την έννομη θέση του ικανοποιητική και την προστασία της επένδυσής του αποτελεσματική. Θα μπορούσε να πει κανείς μάλιστα ότι τα δικαιώματα του μετόχου και τα δικαιώματα μειοψηφίας είναι αντιστρόφως ανάλογα μεγέθη. Έτσι π.χ. παρατηρείται ότι το δικαίωμα σε κάποιο ελάχιστο υποχρεωτικό μέρος (πρβλ. άρθρο 45) σκοπεύει ουσιαστικά στην προστασία της μειοψηφίας, και παρέχεται κατά κανόνα από χώρες με χαμηλό επίπεδο προστασίας του μετόχου για αντιστάθμιση του ελλείμματος της τελευταίας. Ομοίως, εάν υπάρχει ικανή διαφάνεια και πληροφόρηση, γραπτή και ηλεκτρονική, προσιτή σε όλους τους μετόχους, μειώνεται η σημασία του δικαιώματος μειοψηφίας για λήψη πληροφοριών. Όμως αυτό που παρατηρείται στην Ελλάδα είναι ότι τόσο η γενική θέση του μετόχου όσο και τα δικαιώματα μειοψηφίας είναι σε κάποιο βαθμό ανεπαρκή.⁴

Ήταν συνεπώς επιβεβλημένο να υπάρξει κάποια βελτίωση στη θέση των μετόχων. Όμως (και εδώ) η βελτίωση αυτή δεν θα έπρεπε να είναι απότομη και μαζική, διότι διαφορετικά θα υπήρχε κίνδυνος ανατροπής ισορροπιών και προσδοκιών στις υπάρχουσες επιχειρήσεις, με δυσμενή αποτελέσματα. Υπήρχε συνεπώς ανάγκη προσεκτικής επιλογής. Η γενική θέση του μετόχου βελτιώθηκε σε πολλά σημεία, όπως π.χ. με τη δυνατότητα πρόσβασης στη γ.σ. μέσω τηλεδιάσκεψης ή από απόσταση (άρθρο 28), με την ανάγκη παροχής «ακριβών οδηγιών» στην πρόσκληση της γ.σ. για το πώς οι μέτοχοι θα μπορέσουν να λάβουν μέρος στη γ.σ. (άρθρο 26 § 2), με περιορισμό του κίνδυνου παράλυσης της εταιρίας είτε διότι προέκυψε «κολοβό» δ.σ. (άρθρο 18 §§ 7-9) είτε διότι υπάρχουν συμμετοχές 50:50 (άρθρο 48α) κλπ.⁵ Από την

⁴ Ε. Περάκη όπ. π. σελ.29.

⁵ Ε. Περάκη όπ. π. σελ.30.

άλλη μεριά, η αναμόρφωση των δικαιωμάτων μειοψηφίας δεν υπήρξε ριζική, κάτι που έχει θεωρηθεί ατολμία του νομοθέτη⁶. Ενδεικτικό είναι ότι ο κατάλογος των δικαιωμάτων των άρθρων 39 και 40 δεν διευρύνθηκε, αν και προστέθηκε το δικαίωμα προσθήκης θέματος στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας γ.σ. (δικαίωμα όμως που γινόταν ήδη ερμηνευτικά δεκτό).⁷ Θεωρήθηκε όμως απαραίτητο να μειωθούν τα ποσοστά για την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων μειοψηφίας από 1/3 σε 1/5, ενώ το δικαίωμα πληροφοριών «στο μέτρο που είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης», που ανήκε στο 1/20 του κεφαλαίου, έγινε ατομικό και ανήκει πλέον σε κάθε μέτοχο. Η άσκηση των δικαιωμάτων διευκολύνεται με το να μην είναι πλέον υποχρεωτική η κατάθεση των μετοχών, αν και βέβαια απαιτείται η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας. Επίσης έγινε μείωση των απαιτούμενων ποσοστών για λήψη κάποιας πρωτοβουλίας ή για να παρεμποδισθεί η λήψη κάποιας απόφασης ή για να αντιταχθούν οι μέτοχοι σε κάποια ενέργεια (π.χ. άρθρα 22α § 4, 22β § 1, 23α §§ 1 & 4). Μικρά ποσοστά προβλέπονται για να ζητηθεί η ακύρωση απόφασης γ.σ. (άρθρο 35α § 3). Στην προστασία της μειοψηφίας εντάσσονται η νεοεισαγόμενη δυνατότητα εκλογής του δ.σ. με ψηφοδέλτιο (άρθρο 18 § 6), καθώς και οι δυνατότητες της μειοψηφίας να ζητήσει τη λύση της εταιρίας (άρθρο 48 και 48α) ή την εξαγορά των μετοχών της σε ορισμένες περιπτώσεις είτε από την εταιρία είτε από τον πλειοψηφούντα μέτοχο (νέα άρθρα 49α και 49β).⁸

⁶ Ν.Ρόκκας Εμπορικό δίκαιο. (Σάκουλας 1996) σελ 236.

⁷ Δρακόπουλος Δικ,Α.Ε. τόμος 5 (Σάκουλας 2002) υπό άρθρο 39αρ.40

⁸ Ε. Περάκη όπ. π. σελ.30.

**2. ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ.**

Όνομασία Εταιρείας	Ποσοστό Διασποράς	Χρηματιστηριακή Αξία	Σταθμικός μέσος όρος
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ			
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0.22688	3567.45	0.00497225
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Α.Ε.	0.34834	465.64	0.00099644
ΑΛΟΥΜΥΛ ΜΥΛΩΝΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.	0.289	105.68	0.00018762
ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	0.657336	403.17	0.00162808
ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ Α.Ξ.Ε.	0.2194	276.9	0.00037321
ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	0.388048	147.47	0.00035155
ΒΙΟΧΑΛΚΟ Ε.Β. ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	0.4486	1883.04	0.00518941
ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Α.Ε. (πρώην ΕΡΜΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ)	0.5812	667.73	0.0023841
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	0.4458	570.22	0.00156164
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	0.380904	8352	0.01954361
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.	0.52467	487.45	0.00157114
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	0.41603	206.67	0.0005282
ΕΛΒΑΛ Α.Ε. ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡ. ΑΛΟΥΜ.	0.95	22088.59	0.12891112
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ Α.Ε.	0.277	392.16	0.00066733
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Α.Ε.	0.277	1716.91	0.00292164
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	0.2006	139.4	0.00017179
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ, ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ	0.3665	3508.69	0.00789983
ΕΥΔΑΠ Α.Ε.	0.9495	1691.65	0.00986744
ΕΥΑΘ Α.Ε.	0.28924	1322.73	0.00235033
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Ε.	0.2545	278.06	0.00043474
ΙΑΣΩ Α.Ε.	0.28627	141.11	0.00024816
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.	0.89953	522.74	0.00288868
ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε.	0.30975	385.11	0.00073282
ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.	0.58861	2083.31	0.00753321
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Α.Ε. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝΤΥΠΩΝ - ΜΜΕ	0.6452	97.8	0.00038764
ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΓΠΑΣ Α.Ε.	0.2385	121.04	0.00017734
ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΓΠΑΣ Α.Ε.	0.3534	208.4	0.00045244
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ	0.9493	7074.59	0.04125756
Μ.Ι. ΜΑΪΛΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε	0.54955	122.94	0.00041505
ΜΕΤΚΑ Α.Ε.	0.4939	786.53	0.00238645
ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.	0.742369	441.76	0.00201468
ΜΙΝΩΪΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ	0.7329	336.19	0.00151366
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε	0.7329	336.19	0.00151366
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	0.3846	1772.53	0.00418795
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε.	0.64983	1751.13	0.00699064
ΝΕΟΧΗΜΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε	0.6834	91.83	0.00038553
ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘ/ΓΙΕΣ ΧΙΟΥ Α.Ε.	0.5441	737.28	0.00246439
ΟΠΑΠ ΑΕ	0.67967	154.93	0.00064689
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	0.50291	8676.8	0.02680703
	0.535149	12253.76	0.04028496

A.E.			
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.	0.949652	8683.48	0.05065906
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.	0.5557	1715.76	0.00585728
ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.	0.3227	185.03	0.00036681
Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε. (πρώην ΜΕΤΑΛ. ΑΡΚΑΔΙΑΣ Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.)	0.473	429.16	0.00124704
ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.53672	572.2	0.00188666
ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε.	0.3799	974.75	0.00227489
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.2301	311.83	0.00044079
ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.	0.2133	720.19	0.00094371
ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	0.40617	535.95	0.00133731
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	0.324808	892.16	0.0017802
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε.	0.5065	167.28	0.0005205
ΤΙΤΑΝ Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ	0.72955	2664.92	0.01194368
ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.	0.4024	307.89	0.00076112
ΑΛΑΡΙΣ Α.Β.Ε.Ε. (πρώην VETERIN Α.Β.Ε.Ε.)	0.6476	2255.38	0.00897275
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	0.95	9929.2	0.05794776
ΑΛΤΕΚ Α.Β.Ε.Ε.	0.6011	184.65	0.00068186
ΑΣΠΙΣ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	0.2996	195.32	0.00035949
ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)	0.3069606	566.7	0.00106865
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ Α.Ε.	0.3104	184.21	0.00035126
BLUE STAR ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε. (Πρώην ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΡΙΝΤΖΗ Α.Ε.)	0.381238	396.9	0.00092956
COCA - COLA ΕΕΕ ΑΕ	0.40186	11275.89	0.02783713
ELMEC SPORT Α.Β.Ε.Τ.Ε.	0.0909	221.6	0.00012375
EUROBANK PROPERTIES	0.2987	549	0.00100741
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.	0.6230422	12073.75	0.04621239
EUROMEDICA Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0.25338	443.5	0.00069034
F.G. EUROPE Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΕΣΚΙΜΟ Α.Β.Ε.)	0.36307	151.19	0.00033722
FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.	0.5754	822.35	0.00290687
ΦΟΥΡΛΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	0.753361	1252.42	0.00579631
FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.	0.50145	968.8	0.00298442
INFO-QUEST Α.Ε.Β.Ε.	0.2881	150.01	0.0002655
ΙΝΤΡΑΚΟΜ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	0.61043	475.92	0.00178471
J & P ΑΒΑΞ Α.Ε.	0.4669	486.12	0.00139433
JUMBO Α.Ε.Ε.	0.555681	1543.32	0.00526842
KLEEMAN HELLAS Α.Β.Ε.Ε.	0.404	106.89	0.00026529
LAMDA DEVELOPMENT S.A.	0.34328	617.3	0.0013018
LAVIPHARM Α.Ε.	0.394	185.93	0.00045003
MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην MARFIN FINANCIAL GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)	0.794606	4714.36	0.02301301
MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	0.7805	6803.74	0.03262266
REDS Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (πρώην Α. ΚΑΜΠΑΣ ΑΝΩΝ. ΟΙΝΟΠ. ΒΙΟΜΗΧ. ΕΜΠΟΡ. ΚΤΗΜ. ΤΟΥΡ. ΕΤ.)	0.33667	136.26	0.00028182
S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.(ΠΡΩΗΝ Α.Ε.Ε. ΑΡΓΥΡΟΜ/ΤΩΝ & ΒΑΡΥΤΙΝΗΣ)	0.39222	376.7	0.00090766
SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (Πρώην SOLVENCY ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)	0.245595	220.12	0.00033211

SINGULAR LOGIC A.E. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (πρώην LOGIC DATA INFORMATION SYSTEMS A.E.)	0.624604	136.33	0.00052311
SPRIDER STORES A.E.	0.35068	428.61	0.00092336
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ			
ΑΓΡΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0.1533	101.08	0.0009348
ΑΕΓΕΚ Α.Ε.	0.9027	110.25	0.00600392
ΑΙΟΛΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ.	0.584148	32.19	0.00113437
ΑΚΡΙΤΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΞΥΛΟΥ	0.21086	25.35	0.00032247
ΑΚΤΙΒ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ.	0.6676	8.96	0.00036086
ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.3767	53.75	0.00122148
ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Β.Ε.Ε.	0.5978	29.17	0.00105197
ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	0.29282	472.38	0.00834459
ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ ΙΝΦΟΤΕΧ Α.Ε.	0.252614	41.11	0.00062649
ΑΛΡΗΑ TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε.Ε.Χ.	0.592297	85.18	0.00304362
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.	0.442383	111.16	0.0029666
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.	0.19806	547	0.00653577
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ Α.Τ.Ε.	0.475662	67.32	0.00193177
ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	0.2251	10.12	0.00013743
ΒΑΛΚΑΝ ΕΞΠΟΡΤ Α.Ε	0.46834	60.77	0.00171697
ΒΑΡΑΓΚΗΣ ΑΒΕΠΕ Α.Ε.	0.43056	9.59	0.00024909
ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε.	0.282	6.9	0.00011738
Ν. ΒΑΡΒΕΡΗΣ - ΜΟΔΑ ΒΑΓΝΟ Α.Ε.	0.1536	28.03	0.00025973
ΒΑΡΔΑΣ ΑΕΒΕΕ	0.25816	35.88	0.0005588
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ ΑΕ (πρώην ALBIO Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)	0.40251	66.92	0.00162497
ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.	0.7135	1.02	4.3904E-05
ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS Α.Ε.	0.1708	24.92	0.00025677
ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΛΑΣΙΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΕ	0.29476	17.03	0.00030283
ΓΕΝ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΒΙΟΜ/ΝΙΑΣ	0.4819	20.93	0.00060847
ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ Α.Ε.	0.15344	14.04	0.00012996
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΙΚΡΟΓΕΥΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.	0.5446	26.69	0.00087688
ΔΑΪΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.	0.2255	174	0.00236706
ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.	0.5259	68.3	0.00216689
ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	0.5448	89.91	0.002955
ΔΙΕΚΑΤ Α.Τ.Ε.	0.38383	14.14	0.00032742
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	0.3863	24.2	0.00056397
ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε.	0.5672	4.99	0.00017075
ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΒΕΕ- ΔΡΟΜΕΑΣ	0.25	40.62	0.00061262
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε. - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	0.1206	21.33	0.00015519
ΕΔΡΑΣΗ_ Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΤΟΥΡ., ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	0.56547	36.11	0.00123183
NEWSPHONE HELLAS Α.Ε.	0.5833	30.35	0.00106798
ΕΚΤΕΡ Α.Ε.	0.5354	16.2	0.00052325
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.	0.179346	193.3	0.0020914
ΕΛΒΕ - ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ Α.Ε.	0.4119	34.79	0.00086449
ΕΛΓΕΚΑ Α.Ε.	0.282531	56.42	0.00096164
ΕΛΙΝΟΪΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε	0.401	95.69	0.00231485
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	0.934	1458.08	0.0821563
ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΙ Α.Β.Ε.Ε.	0.469	37.38	0.00105761
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	0.30608	25.33	0.00046772
ΕΛΤΟΝ Α.Ε.Β.Ε.	0.296171	28.07	0.00050153
ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.	0.6354	76.85	0.0029458
ΕΛΦΙΚΟ Α.Ε.Ε	0.4876	7.86	0.00023121
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	0.2803	2669.01	0.04513214

ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣ/ΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε.	0.3539	41.03	0.00087598
ΕΤΕΜ Α.Ε.	0.4211	70.82	0.00179909
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	0.427648	82.6	0.00213098
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ			
- ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε	0.342719	16.96	0.00035065
ΖΗΝΩΝ Α.Ε.	0.80069	19.15	0.00092501
Α.Γ.Ε.Τ. "ΗΡΑΚΛΗΣ"	0.1394	1172.86	0.00986329
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ	0.3968	29.15	0.00069779
ΙΛΥΔΑ Α.Ε	0.3591	17.57	0.00038063
ΙΜΑΚΟ ΜΕΔΙΑ S.A. (πρώην ΙΜΑΚΟ ΜΗΝΤΙΑ ΝΕΤ			
ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε. Μ.Μ.Ε.)	0.1704	30.94	0.00031806
ΙΜΠΕΡΙΟ ΑΕ	0.33621	49.03	0.00099446
ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	0.5065	30.1	0.00091973
Α. ΚΑΛΠΙΝΗΣ - Ν. ΣΙΜΟΣ Α.Ε.Β.Ε	0.4031	83.17	0.00202252
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.199	21.3	0.00025571
ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.	0.2503	21.92	0.00033099
ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.	0.2328	29.36	0.00041234
Κ. ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	0.52122	42.96	0.00135082
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.	0.2078	618.4	0.00775225
ΚΕΚΡΟΥ Α.Ε.- ΞΕΝΟΔ. ΤΟΥΡΙΣΤ. ΟΙΚΟΔ. &			
ΛΑΤΟΜ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	0.11725	49.51	0.0003502
ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΒΕΕ	0.348	7.91	0.00016606
ΚΛ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ Α.Β.Ε.Ε.	0.35978	9.78	0.00021227
Α/ΦΟΙ Χ. ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Α.Ε.Β.Ε.	0.1503	23.56	0.00021362
ΚΟΡΡΕΣ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0.409	109.8	0.00270918
ΚΟΥΜΠΑΣ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	0.45092	50.88	0.00138407
ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.	0.54852	22.52	0.0007452
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.	0.19837	259.42	0.0031045
ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.	0.35429	54.22	0.00115886
ΚΤΗΜΑ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ Α.Ε.	0.2245	19.12	0.00025895
F.H.L Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ			
Α.Β.Ε.Ε.	0.5374	41.12	0.0013331
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	0.26229	20.66	0.00032691
ΛΑΜΨΑ ΑΝ. ΕΤ. ΕΛΛ. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	0.246722	361.48	0.00538028
ΛΑΝ-ΝΕΤ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (πρώην ΛΑΝ-ΝΕΤ			
Α.Ε.Β.Ε.Τ.)	0.808561	58.75	0.00286572
Ν. ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Α.Ε.	0.70356	11.42	0.00048471
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Α.Β.Ε	0.1919	61.02	0.00070641
ΜΑΞΙΜ-ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ Α.Ε.	0.60258	7.06	0.00025664
ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.	0.390262	59.18	0.0013933
ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ Α.Ε.	0.33179	11.78	0.00023579
ΑΦΟΙ ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ Α.Τ.Ε.	0.95	10.12	0.00057999
ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	0.22425	11.96	0.0001618
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΤΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ			
ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	0.26538	31.91	0.00051087
ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.Μ.&Ε.	0.1948	73.71	0.00086622
Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ Α.Ε.	0.461756	37.87	0.00105492
ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.	0.2646	45.33	0.00072358
Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING Α.Ε.	0.57148	17.23	0.00059402
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.Τ.Ε.	0.2458	17.88	0.00026513
ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.	0.4431	33.77	0.0009027
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ			
Α.Ε.	0.1369	17.88	0.00014767
ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΝΕΩΡΙΟΝ			
ΝΕΑ Α.Ε. ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΣΥΡΟΥ)	0.3986	38.01	0.000914

ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.2736	58.25	0.00096145
ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ Α.Ε.	0.6421	19.5	0.00075535
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	0.25	370.94	0.00559444
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	0.255	769.5	0.01183754
Ε. ΠΑΪΡΗΣ Α.Β.Ε.Ε. ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ	0.5417	6.91	0.00022581
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΒΕΤΕ	0.4461	63.46	0.00170783
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	0.127012	139.26	0.00106705
ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΑΒΕΕ	0.1146	30.17	0.00020858
Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.3075	55.01	0.00102047
ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε	0.2475	112.5	0.00167973
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.4385	125.94	0.00333155
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.3814	72.8	0.00167504
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.	0.62626	16.37	0.00061847
ΡΕΒΟΪΛ Α.Ε.Ε.Π	0.2778	38.77	0.00064974
ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.	0.73622	47.51	0.00211011
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	0.50086	16.06	0.00048526
ΣΕΛΜΑΝ Α.Ε.	0.2978	55.95	0.00100517
ΣΙΔΑΜΑ Α.Ε. ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0.3438	50.2	0.00104117
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΥ ΑΒΕΕ	0.4444	80	0.00214475
Χ.Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	0.17644	103.64	0.00110316
ΤΕΞΑΠΡΕΤ Α.Ε.	0.3122644	6.82	0.00012848
ΣΩΛΗΝ. Λ. ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ Α.Ε.	0.2845	13.84	0.00023754
ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.	0.53698	158.06	0.00512027
ΦΙΕΡΑΤΕΞ ΑΦΟΙ ΑΝΕΖΟΥΛΑΚΗ Α.Ε.	0.4994	13.2	0.00039768
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ Α.Ε.	0.3578	7.33	0.00015822
ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.300729	17.93	0.00032529
ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0.36099	87.33	0.00190183
ΥΙΟΙ Ε. ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ -ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε.	0.2669	5.57	8.9684E-05
A.S. ΕΜΠΟΡ.-ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ Η/Υ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ Α.Ε.	0.34017	43.97	0.00090233
ΑΛΡΗΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	0.187464	111.16	0.00125713
ALSINCO ΑΝΩΝ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔ- ΥΠΟΔ.	0.20854	11.51	0.0001448
ALTIUS ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ	0.60286	10.03	0.00036478
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΟΣ Α.Ε.	0.29289	80.15	0.00141619
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	0.29263	52.48	0.00092646
ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ Α.Ε.	0.4444	14.79	0.00039651
ΒΕΤΑΝΕΤ ΑΒΕΕ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ	0.6412	28.61	0.00110669
ΒΥΤΕ COMPUTER Α.Β.Ε.Ε.	0.2614	48.08	0.0007582
CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ Α.Ε. (πρώην ΝΤΕΣΠΕΚ ΠΟΛΥΜΕΣΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε.)	0.6922	50.87	0.00212425
COMPUCON ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΒΕΕ	0.5389	8.83	0.00028707
CPI Α.Ε.	0.2169	8.12	0.00010625
CYCLON ΕΛΛΑΣ ΑΕ (πρώην L.P.C. ΕΛΛΑΣ - ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Β.Ε.)	0.5327	40	0.00128545
ΔΙΟΝΙΣ ΑΒΕΕ (πρώην ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.)	0.8777	21.99	0.00116435
EURODRIP Α.Β.Ε.Γ.Ε.	0.30722	43.9	0.00081363
EUROLINE ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΕΕΧ	0.3971	21.26	0.0005093
EVEREST Α.Ε.	0.4161	84.08	0.00211059
FASHION BOX ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	0.22143	24.92	0.00033289
FLEXORACK Α.Ε.Β.Ε.Π.	0.27539	93.29	0.00154987
FORTHnet Α.Ε.	0.48332	387.72	0.01130487
GLOBAL ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΝΕΑΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	0.61369	73.54	0.00272261

A.E.E.X.			
INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε.	0.4143	86.13	0.00215269
INTERFISH ΙΧΘΥΟΚΑΜΜΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε	0.2956	15.01	0.00026767
ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε.	0.2875	58.33	0.00101168
KEGO Α.Ε.	0.35429	43.52	0.00093017
LOGISMOS ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε. (πρώην ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.)	0.59924	5.97	0.00021582
MEDICON ΕΛΛΑΣ ΑΕ	0.223011	18.39	0.00024741
FHL MERMEREN KOMBINAT AD PRILEP	0.016	2.71	2.6158E-06
MEVACO ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	0.4892	26.78	0.00079033
ΑΦΟΙ Ι. & Β. ΛΑΔΕΝΗΣ Α.Ε. "ΜΙΝΕΡΒΑ" Β. ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ	0.28937	18.29	0.00031929
MICROLAND COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.	0.2359	108.71	0.00154707
M.L.S ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.	0.3354	12.78	0.00025859
MULTIRAMA ΑΕΒΕ ΤΗΛΕΠΙΚ & ΗΛΕΚΤΡΟΝ ΥΛΙΚΟΥ	0.5104	50.5	0.00155494
ΝΕΧΑΝΣ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΑΛΚΑΤΕΛ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.)	0.282512	30.35	0.00051726
OLYMPIC CATERING Α.Ε.	0.386903	18.79	0.00043857
PAPERPACK - Ι. ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.2702	10.67	0.00017393
PROFILE Α.Ε.Β.Ε ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	0.5433	35.61	0.00116714
PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	0.59633	606.78	0.02182884
QUALITY & RELIABILITY Α.Β.Ε.Ε.	0.16228	24.34	0.00023829
PASAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	0.2827	87.41	0.00149073
RAINBOW Α.Ε (πρώην RAINBOW COMPUTER Α.Ε)	0.204349	20.33	0.00025062
RIDENCO Α.Ε.Β.Ε.	0.36727	31.82	0.00070501
RILKEN ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Α.Ε.	0.4986	34.07	0.0010248
SATO Α.Ε.	0.4615	75.75	0.00210895
SPACE HELLAS Α.Ε.	0.16414	39.49	0.00039103
SPIDER ΜΕΤΑΛΛΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Ν. ΠΕΤΣΙΟΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.	0.43649	25.57	0.00067331
UNIBRAIN ΑΕ	0.356223	44.46	0.00095544
YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α.Ε.	0.3294	33.9	0.00067365
VELL INTERNATIONAL GROUP ΑΕΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ (πρώην ΣΠ. ΤΑΣΟΓΛΟΥ Α.Ε. - DELONGHI)	0.2807	44.86	0.00075965

**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ**

ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε. (πρώην ΑΘΗΝΑ Α.Ε.Τ.Β. & Τ.Ε.)	0.08226	76.19	0.00111367
ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	0.49838	62	0.00549062
ΒΙΣ Α.Ε.	0.325	12.97	0.00074902
ΓΕΚΕ Α.Ε.	0.20799	59.44	0.0021968
ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	0.0056	710.09	0.00070659
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ Α.Ε.	0.0999	32.93	0.00058456
ΕΛΑΪΣ-UNILEVER Α.Ε.Β.Ε. ΤΡΟΦΙΜΩΝ	0.0272	338.15	0.00163436
ΖΑΜΠΑ Α.Ε.	0.4161	10.76	0.00079557
ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ Α.Ε.	0.076621	214.2	0.00291633
ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε.	0.1186	164.44	0.00346546
ΛΑΝΑΚΑΜ Α.Ε.	0.55865	11.4	0.00113165
Π. Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	0.15746	91.04	0.00254725

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	0.127012	139.26	0.00314297
ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΑΒΕΕ	0.1146	30.17	0.00061437
ΥΙΟΙ Χ. ΚΑΤΣΕΛΗ Α.Β.Ε.Ε.	0.11316	58.8	0.00118233
ΩΜΕΓΑ Α.Ε.Ε.Χ. (πρώην ΑΣΤΡΑ Α.Ε.Ε.Χ)	0.37403	13.86	0.00092117
CROWN HELLAS CAN ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΔΩΝ			
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ Α.Ε. (πρώην HELLAS CAN Α.Ε. ΒΙΟΜ.			
ΚΥΤΙΩΝ)	0.1721	6.08	0.00018593
COSMOTE ΚΙΝΗΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.	0.0928	25.9	0.00042709
ELBISCO Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	0.1034	86.55	0.00159022
INFORMER Α.Ε.	0.21409	52.82	0.00200939
MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (πρώην ΕΓΝΑΤΙΑ			
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΕ)	0.04963	1391.18	0.01226865
VIVARTIA Α.Β.Ε.Ε.(πρώην ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ			
Α.Ε.)	0.0927	2039.47	0.03359434
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ			
Α.Γ. ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ Α.Ε.	0.75593	21.71	0.04152537
ΑΛΜΑ - ΑΤΕΡΜΩΝ Α.Ε.	0.46356	9.41	0.01103742
ΒΙΟΣΩΛ ΑΒΕ	0.6886	32.46	0.05655716
ΣΑΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤ/ΚΗ			
ΕΤ.ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ(πρώην ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΛΗΣ ΚΕΝΤΡΑ			
ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ Α.Ε.)	0.1157	84.35	0.02469395
ΕΙΚΟΝΑ-ΗΧΟΣ Α.Ε.Ε.	0.4205	13.35	0.01420428
ΕΛΒΙΕΜΕΚ Α.Ε	0.1074	30.92	0.00840264
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.38732	6.46	0.00633103
ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			
Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΑΘΗΝΑΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ			
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΕ)	0.6054	6.58	0.01007953
ΙΠΠΟΤΟΥΡ Α.Ε.	0.2065	10.38	0.00542362
ΚΕΡΑΜΕΙΑ-ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε	0.355	17.06	0.01532426
ΚΛΩΝΑΤΕΞ ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.	0.7731	7.38	0.01443657
ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΨΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ			
ΕΤΑΙΡΕΙΑ (πρώην ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ Α.Ε.)	0.4435	13.44	0.01508221
ΟΜΙΛΟΣ ΙΝΤΕΑΛ Α.Β.Ε.Ε.Δ.Ε.	0.3915	19.55	0.01936648
ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ			
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (πρώην			
ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΚΟΡ-ΦΙΛ Α.Ε.Β.Ε.)	0.5087	29.53	0.03800995
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΪΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ Α.Ε.	0.3902	24.64	0.02432764
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	0.3506	7.05	0.00625422
ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ Α.Ε.	0.64179	6.34	0.01029566
ΡΛΙΑΣ ΑΒΕΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	0.18341	34.63	0.01607117
VIVERE ENTERTAINMENT ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ			
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (ΠΡΩΗΝ			
ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΑΓΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)	0.6761	19.97	0.0341634
ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ			
ΑΛΥΣΙΔΑ Α.Β.Ε.Ε.	0.56494	6.77	0.06324862
ΕΤΜΑ Α.Ε. ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ	0.50934	27.12	0.22843229
ΓΕΝΕΡ Α.Ε.	0.67913	3.47	0.03897108
ΕΛΛΑΤΕΞ ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ Α.Ε.	0.4644	4.06	0.03118016
ΕΡΓΑΣ Α.Τ.Ε.	0.76566	3.59	0.04545592
ΠΟΥΛΙΑΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Β.Ε.	0.3843412	8.86	0.05631326
ΗΙΤΕCH SNT Α.Ε. (πρώην ΗΙΤΕCH - ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ			
ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Α.Ε.)	0.74899	6.6	0.08174854

Η επαρκής διασπορά στη μετοχική ιδιοκτησία των εισηγμένων εταιρειών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς, καθώς, σχετίζεται άμεσα με τη διάδοση της μετοχικής ιδέας στο επενδυτικό κοινό και τη συνεχή εξέλιξη των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης που εξασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό της διοίκησης από την ιδιοκτησία . Η επαρκής διασπορά επιδρά θετικά και στη βελτίωση της διαφάνειας που παρέχεται από τις εισηγμένες εταιρείες ,ενώ παράλληλα διευκολύνει τις επενδύσεις των θεσμικών επενδυτών και προσδίδει βάθος και ρευστότητα καθώς επίσης και αυξημένη εμπορευσιμότητα στη χρηματιστηριακή αγορά.⁹

Ως ελεύθερη διασπορά (free float) ορίζεται το ποσοστό των μετοχών μιας εισηγμένης εταιρείας που κατέχεται από το ευρύ επενδυτικό ή αντίστροφα ,το ποσοστό των μετοχών που δεν ανήκει στους βασικούς μετόχους της επιχείρησης .Η παρούσα μελέτη εξετάζει το επίπεδο διασποράς των μετοχών για τις εταιρείες που ήταν εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών κατά την 4η Ιανουαρίου του 2008¹⁰, την χρηματιστηριακή αξία αυτών, η οποία υπολογίζεται ως το γινόμενο της τιμής της μετοχής επί το συνολικό αριθμό των μετοχών που υπάρχουν σε κυκλοφορία ,το μέσο σταθμικό όρο της διασποράς ανά κατηγορία εισηγμένων εταιρειών καθώς και τα ποσοστά που έχουν διαμορφωθεί από πράξεις μετόχων και έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την 4η Ιανουαρίου του 2008.

Για την εύρεση της ελεύθερης διασποράς αφαιρέθηκαν τα ποσοστά των κυρίων μετόχων με συμμετοχή άνω του 5%. Χαρακτηριστικό παράδειγμα έχουμε την μετοχική σύνθεση της Αεροπορίας Αιγαίου .Στην εταιρεία αυτή το επίπεδο της διασποράς ανέρχεται στο 34.83% Το ποσοστό προκύπτει από την αφαίρεση των συμμετοχών των κυρίων μετόχων με ποσοστό πάνω από 5%. Το ποσοστό που κατέχουν οι κύριοι μέτοχοι ανέρχεται στο 65% του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο αποδεικνύει την υψηλή συγκέντρωση κεφαλαίου ,και την ελάχιστη διασπορά στην συγκεκριμένη εταιρεία .

Το επίπεδο της διασποράς στην ελληνική χρηματιστηριακή αγορά ανέρχεται στο 39.63% γεγονός που φανερώνει την υψηλή συγκέντρωση του μετοχικού κεφαλαίου σε ελάχιστους ισχυρούς μετόχους. Ο σταθμικός μέσος όρος της διασποράς, για την κατηγορία των εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης ανέρχεται στο 64,43% σαφώς υψηλότερο του μέσου όρου όλων των εταιρειών . Αντίστοιχα στις κατηγορίες της μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης ο σταθμικός μέσος όρος της διασποράς

⁹ www.kathimerini.gr

¹⁰ www.axe.gr

ανέρχεται στο 37.54% που σημαίνει ότι οι βασικοί μέτοχοι ελέγχουν τις εταιρείες μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης κατά 62,46%. Η διασπορά είναι σημαντικά μειωμένη στην κατηγορία της μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης σε σχέση με τις εταιρείες που περιλαμβάνονται στην κατηγορία της μεγάλης κεφαλαιοποίησης. Ακόμα πιο μικρός είναι ο σταθμικός μέσος όρος της διασποράς στις εταιρείες ειδικών χρηματιστηριακών χαρακτηριστικών ο οποίος αγγίζει μόλις το ποσοστό του 7.92%

Σύμφωνα με τα ποσοστά που έχουν διαμορφωθεί από πράξεις μετόχων και έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την 4η Ιανουαρίου του 2008, στην ελληνική χρηματιστηριακή αγορά, είναι εισηγμένες 157 εταιρείες στις οποίες υπάρχουν μέτοχοι με ποσοστό από 5%-9,99%. Αυτοί οι μέτοχοι που κατέχουν τα ποσοστά αυτά είναι 257 και ο αριθμός των μετόχων συνολικά στις εταιρείες αυτές ανέρχεται στους 511. Αντίστοιχα έχουμε 125 εταιρείες με μετόχους που έχουν ποσοστά από 10%-19.99% οι μέτοχοι με τα ποσοστά αυτά είναι 195 και ο συνολικός αριθμός των μετόχων στις εταιρείες αυτές είναι 418. Επίσης έχουμε 144 μετόχους με ποσοστά από 20%-33.3% σε 105 εταιρείες, με συνολικό αριθμό μετόχων στις εταιρείες αυτές 308, και τέλος έχουμε 187 μετόχους σε 172 εταιρείες με ποσοστό 33.2% και άνω. Ο συνολικός αριθμός των μετόχων στις εταιρείες αυτές ανέρχεται στους 355.

Είναι προφανές, ότι η Ελληνική χρηματιστηριακή αγορά χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση κεφαλαίου. Αυτή η υψηλή μετοχική συγκέντρωση κεφαλαίου ενισχύεται και από το Ελληνικό Δημόσιο το οποίο διαδραματίζοντας το ρόλο του επιχειρηματία συμμετέχει με υψηλά ποσοστά ως κύριος μέτοχος σε αρκετές εταιρείες του χρηματιστηρίου περιορίζοντας το ποσοστό της διασποράς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Αγροτική τράπεζα όπου το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει το 77.31% των μετοχών και η διασπορά πλησιάζει μόλις το 22.68%. Είναι φανερό ότι οι αρχές της κεφαλαιαγοράς οφείλουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να περιοριστεί η συγκέντρωση των μετοχών στα χέρια περιορισμένου αριθμού προσώπων, και με τον τρόπο αυτό να μειωθούν οι περιπτώσεις κατάχρησης αφοράς μέσω του επηρεάσου των τιμών. Δοθέντος του γεγονότος ότι η Ελληνικές επιχειρήσεις ελέγχονται σε μεγάλο βαθμό από ολιγομελή σχήματα, είναι προφανής η ανάγκη να ληφθούν και από τις ίδιες τις διοικήσεις των εταιρειών αυτών μέτρα που θα βελτιώνουν το επίπεδο και τις διαδικασίες της διακυβέρνησής τους. Ο υψηλός βαθμός μετοχικής συγκέντρωσης, περιορίζει τη δυνατότητα έλεγχου των πράξεων της διοίκησης από τους μέτοχους της μειοψηφίας. Συνεπώς επιβάλλεται η περαιτέρω ενίσχυση της μειοψηφίας. Η ενίσχυση της θέσης της μειοψηφίας κρίνεται επιβεβλημένη δεδομένου ότι αφενός θα αποτελέσει

σημαντικό κίνητρο για την εισροή μειοψηφικών κεφαλαίων στις ανώνυμες εταιρείες, και αφετέρου θα επιτρέψει την παροχή αληθούς δικαστικής προστασίας σε περιπτώσεις που σήμερα δεν καλύπτονται από τις υφισταμένες διατάξεις.¹¹

ΓΑΝΕΣΤΗΜΟ ΓΕΡΑΝ

---

¹¹ Ε. Περάκη το Δίκαιο της Ανώνυμης εταιρείας Ελεγκτές και δικαιώματα της μειοψηφίας(Νομική βιβλιοθήκη 2002) σελ 462.

3. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΓΕΝΙΚΑ

Τα δικαιώματα και η προστασία της μειοψηφίας είναι από τα ακανθωδέστερα προβλήματα του δικαίου της ανώνυμης εταιρίας . Η μειοψηφία, είτε ως «*κονιορτός μικρομετόχων*» νοηθεί, είτε ως «βαρύ πακέτον» μετοχών που εκπροσωπούν μέχρι και το 49% του κεφαλαίου, υφίσταται το ανελέητο βάρος της πλειοψηφίας συνθλιβόμενη από αυτήν στις γενικές συνελεύσεις ¹². Από τις παραπάνω σκέψεις προκύπτει αυτόματα το αίτημα της ενίσχυσης των μετόχων της μειοψηφίας. Αφενός για λόγους δικαιοσύνης, δεδομένου ότι η μειοψηφία διακινδυνεύει αναλογικώς όσο και η πλειοψηφία. Αφετέρου διότι η δυνατότητα επιρροής του μετόχου της μειοψηφίας συνιστά από μόνη της επενδυτικό κίνητρο, η σπουδαιότητα του οποίου δεν χρειάζεται να εξαρθεί ¹³.

Η μεθόδευση όμως της ενίσχυσης της μειοψηφίας δεν είναι απλή. Διότι προκύπτει το πρόβλημα της έκτασης της ενίσχυσης που πρέπει να παρασχεθεί έτσι ώστε να προστατεύεται μεν η μειοψηφία, χωρίς όμως να τίθεται σοβαρό εμπόδιο στη λειτουργία της εταιρίας και, κυρίως, χωρίς να μπορεί η μειοψηφία να χρησιμεύσει ως «δούρειος ίππος» για την άλωση της . Σε ορισμένες περιπτώσεις ο νόμος κλιμακώνει την παρεχόμενη προστασία ανάλογα με το κεφάλαιο που εκπροσωπείται από τη μειοψηφία. Γίνεται έτσι διάκριση μεταξύ «μεγάλης» (**1/5** του κεφαλαίου) και «μικρής» (**1/20** του κεφαλαίου) μειοψηφίας, όπως έχει επικρατήσει στη νομική ορολογία. Η παροχή ευρύτερων και αποτελεσματικότερων δικαιωμάτων στη «μεγάλη μειοψηφία» σε σύγκριση με τη «μικρή» δικαιολογείται από τη μεγαλύτερη συμμετοχή της πρώτης στους κινδύνους της επιχείρησης αλλά και από το μονιμότερο σύνδεσμο της με την εταιρία, λόγω του οποίου- ατονεί ο κίνδυνος καταχρήσεων ¹⁴.

Κατά πρώτο λόγο θα πρέπει να γίνει σαφές ότι υποκείμενο των δικαιωμάτων μειοψηφίας είναι οι μέτοχοι ατομικώς και όχι οποιαδήποτε ένωση μετόχων με το όνομα «μειοψηφία». Η συγκέντρωση του ποσοστού που απαιτείται από το νόμο αποτελεί μεν προϋπόθεση της άσκησης των επί μέρους δικαιωμάτων, δεν επηρεάζει όμως καθόλου το υποκείμενο αυτό, το οποίο, θεωρητικά τουλάχιστον, θα μπορεί να είναι όχι μόνο

¹² Ε. Περράκης το Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας (Νομική Βιβλιοθήκη 2002)σελ 347.

¹³ Κ. Παμπούκης . Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας(Σάκουλας 1991)σελ.34.

¹⁴ Ε. Περράκη όπ. π. σελ.348.

μειοψηφία αλλά και πλειοψηφία¹⁵ . Είναι αδιάφορο για την άσκηση των ποσοστιαίων αυτών δικαιωμάτων από ποιων συγκεκριμένων μετόχων τις μετοχές συμπληρούται το απαιτούμενο ποσοστό .

Όπως παρατηρείται τα δικαιώματα μειοψηφίας ανήκουν σε κάθε μετοχή κατά το ποσοστό της επί του κεφαλαίου συμμετοχής του. Επομένως όταν περισσότεροι μέτοχοι ασκούν , αυτό δεν αποτελεί κοινωνία εξ αδιαιρέτου του δικαιώματος ούτε σύσταση εταιρίας. Αποτελεί απλά και μόνον μια συνδικαιοπραξία, δηλαδή άθροισμα ομοίων ατομικών δικαιοπραξιών τους, εκάστη των οποίων κρίνεται χωριστά. Περαιτέρω, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα δικαιώματα της μειοψηφίας είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με την ιδιότητα του μετόχου. Ο μέτοχος δεν μπορεί να τα μεταβιβάσει αυτοτελώς ή να παραιτηθεί από αυτά . Μπορεί πάντως να προβεί σε ανάκληση ασκηθέντος δικαιώματος. Εξάλλου οι διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα μειοψηφίας είναι αναγκαστικού δικαίου (ΑΚ 3) και δεν μπορούν να τροποποιηθούν από το καταστατικό (παρά μόνον στην έκταση που ρητώς επιτρέπεται)¹⁶ ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, ισχύουν δε ανεξάρτητα από το εάν επαναλαμβάνονται στο καταστατικό¹⁷ .

Τα δικαιώματα μειοψηφίας - όπως και όλα τα δικαιώματα που συνιστούν τη «μετοχή» - απονέμονται στους μετόχους προς το δικό τους συμφέρον και όχι χάριν ανωτέρων συμφερόντων. Δεν είναι λειτουργικά αλλά ιδιωτικού δικαίου και κατά συνέπεια ούτε υποχρέωση άσκησης τους υπάρχει , ούτε απαιτείται, κατά την άσκηση τους, να αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Για το λόγο αυτό η μειοψηφία, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων της, δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν όργανο της εταιρίας .¹⁸ Τα παραπάνω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι ορισμένες φορές η άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας έχει ευρύτερα αποτελέσματα που υπερβαίνουν τους αιτούντες. Η δυνατότητα ευρύτερου αντίκτυπου από την άσκηση δικαιώματος (που συχνά θα είναι αναπόφευκτη συνέπεια του περιεχομένου του δικαιώματος, όπως π.χ. στην αίτηση σύγκλησης γενικής συνέλευσης) μπορεί βεβαίως να σημαίνει ευαισθητοποίηση της άσκησης του δικαιώματος έναντι του άρθρου 281 ΑΚ λόγω της μεγαλύτερης «κοινωνικής εμπλοκής» του δικαιώματος τούτου. Από αυτό όμως δεν ανάγεται το δικαίωμα σε λειτουργικό. ¹⁹Τέτοιος χαρακτηρισμός θα προϋπέθετε ιδιαίτερη υποχρέωση του υποκειμένου του δικαιώματος να φροντίζει για τα συμφέροντα

¹⁵ Μονομελής Πρωτοδικείο Αθηνών αρ. απόφ. 17330/1993.

¹⁶ Ν.2190/1920 παρ.9 άρθρο 39.

¹⁷ Λ. Γεωργακόπουλος , Το δίκαιον των εταιριών, (νομική βιβλιοθήκη 1991) τ. ΙΙΙ, σελ. 314

¹⁸ Ε. Περράκη όπ. π. σελ.350.

¹⁹ Ε. Περράκη όπ. π. σελ.351.

τρίτων - στην προκειμένη περίπτωση, του νομικού προσώπου της εταιρίας - πράγμα το οποίο όμως δεν συμβαίνει με το μέτοχο. Μοναδικό όριο στην άσκηση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας είναι η μη κατάχρηση δικαιώματος, κατά τους γενικούς ορισμούς και προϋποθέσεις του άρθρου ΑΚ281 . Εξάλλου, η μειοψηφία μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα της οποτεδήποτε, ακόμη και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης ή της πτώχευσης της εταιρίας.²⁰

---

²⁰ Ν. Ρόκα, Εμπορικές εταιρίες,(Σάκκουλας 1996), σελ. 319

4. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Το δικαίωμα αυτό της μειοψηφίας προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 47 παρ.1 του νόμου 3604/2007 οι οποίες αντικατέστησαν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 39 παρ.1 του κν 2190/1920. Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ, 1 του νόμου 3604/2007 με αίτηση των μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης .Εάν δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης ,η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρείας με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας που εκδίδεται κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζεται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης καθώς και η ημερήσια διάταξη.²¹

Δικαίωμα να ζητήσουν την σύγκληση γενικής συνελεύσεως έχουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Το ποσοστό αυτό, για την άσκηση του δικαιώματος σύγκλησης έκτακτης γενικής συνελεύσεως παρέμεινε αμετάβλητο μετά την αναμόρφωση του άρθρου 39 παρ.1 του κν. 2190/1920 με το άρθρο 47 παρ.1 του νόμου 3604/2007. Όπως είναι προφανές ,το δικαίωμα αυτό έχει αξία όταν δεν συμφωνούν όλοι οι μέτοχοι για την σύγκληση γενικής συνέλευσης .Στην αντίθετη περίπτωση δεν χρειάζεται να ενεργήσει το διοικητικό συμβούλιο, εφόσον η καθολική συνέλευση μπορεί να είναι αυτόκλητη.²² Τα πρόσωπα που ζητούν την σύγκληση πρέπει να είναι μέτοχοι κατά τον χρόνο της σχετικής αίτησης .Μπορούν να είναι ένας ή περισσότεροι μέτοχοι ,αρκεί να συμπληρώνουν το ελάχιστο ποσοστό του **1/20**.Θα πρέπει να γίνει σαφές ότι υποκείμενο του δικαιώματος σύγκλησης έκτακτης γενικής συνέλευσης είναι οι μέτοχοι ατομικώς όχι οποιαδήποτε

²¹ Ν.3604/2007 άρθρο 47 παρ.1.

²² Λ.Γεωργακόπουλος, Το δίκαιο των εταιρειών τομ,ΙΙΙ (Νομική Βιβλιοθήκη 1991)σελ 275, Ρόκας Ν. Εμπορικές εταιρείες(Σάκκουλας 1996) σελ. 181 .Ε. Περάκη το Δίκαιο της Ανώνυμης εταιρείας Ελεγκτές και δικαιώματα της μειοψηφίας(Νομική Βιβλιοθήκη 2002) σελ 335.

ένωση μετόχων με το όνομα μειοψηφία. Ως μέτοχοι θεωρούνται οι κύριοι μετοχών κάθε είδους ακόμη και χωρίς ψήφο, ενδεχομένως δε και εκείνοι που έχουν δικαίωμα επικαρπίας ή ενεχύρου σε μετοχές²³. Δεν είναι απαραίτητο οι αιτούντες να συμμετάσχουν στη γενική συνέλευση που πρόκειται να συγκληθεί. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι το καταστατικό της εταιρείας, δεν μπορεί να αυξήσει το ποσοστό του ενός εικοστού **(1/20)** του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, μπορεί να το μειώσει όχι όμως πέραν του ημίσεως.²⁴

Το δικαίωμα της παρ. 1 του άρθρου 47 ασκείται με αίτηση που επιδίδεται στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας ή στα έχοντα αρμοδιότητα σύγκλησης του δ.σ πρόσωπα.²⁵ Εάν η εταιρεία βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισης η αίτηση πρέπει να επιδοθεί στους εκκαθαριστές. Στην περίπτωση που δεν υφίσταται διοικητικό συμβούλιο πρέπει να προηγηθεί ο διορισμός του κατά το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα²⁶. Η επίδοση της αίτησης δεν είναι απαραίτητα να τελείται με δικαστικό επιμελητή είναι όμως απαραίτητο η αίτηση να είναι έγγραφη.²⁷ Η αίτηση πρέπει να περιέχει αίτημα για σύγκληση γενικής συνέλευσης καθώς και το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης (παρ.1 άρθρου 47 ν.3604/2007), να υπογράφεται από εκείνους που έχουν το σχετικό δικαίωμα και συγκεντρώνουν το ελάχιστο ποσοστό του **(1/20)** ή από τους πληρεξουσίους τους και να συνοδεύεται από πιστοποιητικό κατάθεσης των μετοχών όπως ορίζεται από την παρ. 4 του άρθρου 47 του ν.3604/2007 η οποία αντικατέστησε την παρ .8 του κν 2190/1920.Αίτηση που υποβάλλεται κατά διαφορετικό τρόπο δεν γίνεται αποδέκτη , αλλά ούτε είναι υποχρεωτική για το διοικητικό συμβούλιο. Οι μέτοχοι δεν χρειάζεται να αιτιολογήσουν την αίτηση για σύγκληση της γενικής συνέλευσης ή να εισηγηθούν την λήψη κάποιας απόφασης .Αντίστροφα ,το διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί να απορρίψει την αίτηση ως παράλογη ,άκαιρη ή βλαπτική για την εταιρεία.

Η ημερήσια διάταξη η οποία αναφέρεται στην αίτηση θα πρέπει να περιέχει ένα τουλάχιστον θέμα, για το οποίο η γενική συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίσει. Το θέμα αυτό μπορεί να είναι οποιοδήποτε. Η αίτηση δεν θα είναι υποχρεωτική στην περίπτωση που κανένα από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν υπάγεται στην

²³ Λ. Γεωργακόπουλος , όπ. π. σελ 323

²⁴ Ν.3604/2007 άρθρο 47 παρ.4 και. Ε. Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.126.

²⁵ Ε. Περάκης όπ. π . σελ .356

²⁶ Αστικός κώδικας γενικές αρχές Απόστολου Γεωργιάδη-Μιχαήλ Σταθόπουλου(Σάκκουλας 1997) σελ. 132.

²⁷ Ε .Λεβαντής Ανώνυμες εταιρείες τόμος 2 (Σάκκουλας 1997) σελ 95

αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης²⁸ Επίσης δεν δεσμεύει αίτημα για συζήτηση επί θέματος που δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο απόφασης π.χ. θέμα που αφορά συζήτηση για την αλήθεια και την ακρίβεια των πρακτικών προηγούμενης γενικής συνέλευσης . Οι μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν περισσότερες φορές και οποτεδήποτε τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης με μόνο περιορισμό την αυτόν που θέτει το άρθρο 281 του Αστικού Κώδικα.²⁹ Επίσης το δικαίωμα αυτό των μετόχων της μειοψηφίας ασκείται και στην περίπτωση όπου η ανώνυμη εταιρεία βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισης όπου η σχετική αίτηση επιδίδεται όπως έχει αναφερθεί στους εκκαθαριστές ,καθώς επίσης και στην περίπτωση προβληματικής α.ε. που έχει υπαχθεί στις ειδικές διατάξεις του ν. 1386/1983.³⁰

Οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν την μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που διαθέτουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος . Συγκεκριμένα , τόσο για την απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας των αιτούντων και του ποσοστού κεφαλαίου που εκπροσωπείται από αυτούς , όσο και για τη διασφάλιση της νομιμοποίησης για συμμετοχή των μετόχων στην μελλοντική συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης , η παρ. 4 του νέου νόμου 3604/2007 η οποία αντικατέστησε την παρ. 8 του κ.ν. 2190/1920 προβλέπει την κατάθεση των μετοχών των αιτούντων. Η κατάθεση αυτή διαρκεί από την χρονολογία της επίδοσης της σχετικής μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης . Σε περίπτωση που οι μετοχές είναι άυλες λόγω της εισαγωγής της εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α), αντί της κατάθεσης τίτλων μετοχών προβλέπεται ισοδύναμη κατάθεση σχετικής βεβαίωσης του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Αθηνών (ΚΑΑ) , η οποία χορηγείται προς απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων.³¹

Η επίδοση της αίτησης ,δημιουργεί υποχρέωση στο διοικητικό συμβούλιο να συγκαλέσει έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων ,ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής ,η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε **(45)** ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Είναι δυνατόν όμως η έκτακτη γενική συνέλευση να συνέλθει και νωρίτερα αρκεί να τηρούνται οι νόμιμες προθεσμίες σύγκλησης.³² Εάν μέσα σε διάστημα είκοσι ημερών

²⁸ Λ. Γεωργακόπουλος , όπ. π. σελ .273

²⁹ .Αστικός κώδικας γενικές αρχές Απόστολου Γεωργιάδη-Μιχαήλ Σταθόπουλου όπ. π. σελ. 489.

³⁰ Απ.Μον.Πρωτ.Αθ.4489/1985. και Ν.1892/1992 .άρθρο 46 και 46^α.

³¹ Ν. 2396/1996. άρθρο 51 και το άρθρο 61 της υπ. Αρ.9820/154/16.3.199 απόφασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς με θέμα Κανονισμός εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων.

³² Ε. Περάκη όπ. π. σελ. 359.

(20) από την επίδοση της σχετικής αίτησης δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρείας, ύστερα από απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, που εκδίδεται κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.³³ Στην απόφαση αυτή ορίζεται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης καθώς και η ημερήσια διάταξη. Εάν το διοικητικό συμβούλιο παρά την υποχρέωσή του δεν συγκαλέσει ή συγκαλέσει καθυστερημένα τη γενική συνέλευση εκτός από τις αστικές ευθύνες του, υπόκειται και σε ποινικές κυρώσεις.³⁴ Σύμφωνα λοιπόν, με το άρθρο 57 εδ. δ. κν. 2190/1920³⁵ τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή χιλίων (1000) ευρώ³⁶ όποιος εκ προθέσεως παρέλειψε να συγκαλέσει γενική συνέλευση κατά παράβαση του παρόντος νόμου ή του καταστατικού.

---

³³ Βλ. Ρόκας Ν. όπ. π. σελ. 270.

³⁴ Βλ. Ε. Περάκη όπ. π. 360

³⁵ Ε. Λεβαντή κωδικοποίηση νόμου 2190/1920 περί Ανωνύμων εταιρειών(Σάκκουλας 1988) σελ. 127

³⁶ Τροποποιήθηκε ως προς την προβλεπόμενη χρηματική ποινή με την Α.Υ.ΕΘΝ.ΟΙΚ.ΟΙΚ. ΑΝΑΠΤ Κ2 17998/31.12.2001 ΦΕΚ. Β 23/16.1.2002. Έναρξη ισχύος 1.1.2002.

5. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΗΔΗ ΣΥΓΚΛΗΘΕΙΣΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ.

Σύμφωνα με την παρ,2 του άρθρου 47 του νόμου 3604/2004 οι οποία αντικατέστησε την παρ. 2 του άρθρου 39 του κν .2190/1920,³⁷ προβλέπεται ότι με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί ,πρόσθετα θέματα εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο διοικητικό συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον μέρες πριν την γενική συνέλευση . Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται , με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου κατά το άρθρο 26 επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν την γενική συνέλευση .Αν τα θέματα αυτά δεν δημοσιευθούν ,οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της γενικής συνέλευσης σύμφωνα με την παρ.3 και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση ,κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ,με δαπάνη της εταιρείας.

Ο κατάλογος των δικαιωμάτων της μειοψηφίας διευρύνθηκε με το δικαίωμα προσθήκης θέματος στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας γενικής συνέλευσης δικαίωμα το οποίο γινόταν ήδη ερμηνευτικά δεκτό.³⁸ Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού είναι απαραίτητη η υποβολή αίτησης από μετόχους της εταιρείας ,οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Η αίτηση αυτή επιδίδεται στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και θα πρέπει να είναι έγγραφη. Οι μέτοχοι θα πρέπει να κατέχουν την ιδιότητα του μετόχου κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης και μπορεί να είναι ένας ή περισσότεροι αρκεί να συμπληρώνουν το ελάχιστο ποσοστό του ενός εικοστού **(1/20)** . Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να μειώσει , όχι όμως πέραν του ημίσεως το ποσοστό του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του σχετικού δικαιώματος, δεν μπορεί όμως να το αυξήσει.³⁹

Οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν την μετοχική τους ιδιότητα όπως επίσης και των αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του συγκεκριμένου

³⁷ Ελ. Λεβαντής κωδικοποίηση κν 2190/1920 περί Α.Ε. (Σάκκουλας 1988) σελ. 73

³⁸ Βλ. Ε. Περάκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας(Νομική Βιβλιοθήκη 2007) . σελ. 126 και Δρακόπουλος Δικ,Α.Ε. τόμος 5 (Σάκουλας 2002) υπό άρθρο 39αρ.40

³⁹ Ν. 3604/2007 άρθρο 47. παρ. 4 του ν. 3604/2007 που αντικατέστησε τη παρ.9 του αρ 39 του κν 2190/1920.

δικαιώματος . Τέτοια απόδειξη αποτελεί η κατάθεση των μετοχών τους .⁴⁰ Στην περίπτωση που η εταιρεία είναι στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α) και οι μετοχές της είναι άυλες προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου 2396/1996 η κατάθεση σχετικής βεβαίωσης του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (ΚΑΑ) η οποία χορηγείται προς απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας προκειμένου οι αιτούντες μέτοχοι να ασκήσουν το μετοχικό τους δικαίωμα.⁴¹

Με την υποβολή της σχετικής αιτήσεως από τους αιτούντες μετόχους οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, προς το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας ,δημιουργείται η υποχρέωση στο τελευταίο, όπως εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί πρόσθετα θέματα, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική αίτηση θα περιέλθει σε αυτό δεκαπέντε **(15)** τουλάχιστον ημέρες πριν τη γενική συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα θα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται , με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου ,σύμφωνα με το άρθρο 26 του κν 2190/1920⁴² επτά **(7)** τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση . Η μη ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού από το διοικητικό συμβούλιο δίνει το δικαίωμα στην αιτούσα μειοψηφία να ζητήσει την αναβολή της γενικής συνέλευσης ,ώστε να καταστεί δυνατή η δημοσίευση ή η γνωστοποίηση των πρόσθετων θεμάτων. Η αναβολή αυτή γίνεται σύμφωνα με την παρ. 3 του κν. 2190/1920.⁴³ ,δεν αναλώνει όμως το δικαίωμα αναβολής που έχει η μειοψηφία.⁴⁴ Αν τα πρόσθετα αυτά θέματα δεν δημοσιευτούν με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου ,τότε οι αιτούντες μέτοχοι μπορούν να προβούν οι ίδιοι στην δημοσίευση ή στη γνωστοποίηση των θεμάτων αυτών και οι σχετικές δαπάνες της δημοσίευσης θα βαρύνουν το νομικό πρόσωπο της εταιρείας .⁴⁵

⁴⁰ Ν. 3604/2007 άρθρο 47 παρ .4 του ν. 3604/2007 που αντικατέστησε τη παρ.8 του άρ 39 του κν 2190/1920 όπως επίσης Ελ. Λεβαντής όπ. π. σελ. 58.

⁴¹ Άρθρο 61 της υπ. Αρ.9820/154/16.3.199 απόφασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς με θέμα Κανονισμός εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων.

⁴² Ελ. Λεβαντής όπ. π. κωδικοποίηση κν 2190/1920 περί Α.Ε. σελ. 55

⁴³ Ελ. Λεβαντής όπ.π. σελ. 73

⁴⁴ Αιτιολογική Έκθεση Ν. 3604/2007.

⁴⁵ Ε. Περάκης όπ.π. σελ. 125

6. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Με την παρ. 3 του άρθρου 39 του κν 2190/1920⁴⁶, η οποία δεν αναθεωρήθηκε με τον νόμο 3604/2007 αλλά παρέμεινε ως έχει, παρέχεται δικαίωμα στη μειοψηφία του ενός εικοστού **(1/20)** του εταιρικού κεφαλαίου να ζητήσει την αναβολή λήψης οποιασδήποτε απόφασης από τη γενική συνέλευση. Συγκεκριμένα η παρ.3 προβλέπει ότι με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ,ο πρόεδρος της συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μια μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από την γενική συνέλευση , τακτική ή έκτακτη ,για ορισμένα θέματα ,ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης αυτήν που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων , η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα **(30)** ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής . Η μετ' αναβολή γενική συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων , σε αυτήν δε, μπορούν να μετάσχουν και νέοι μέτοχοι. Σκοπός του δικαιώματος αυτού είναι να παρασχεθεί η δυνατότητα πληρέστερης ενημέρωσης και προετοιμασίας γενικής και οικονομικής ,της μειοψηφίας για την γενική συνέλευση ⁴⁷ και να αποφεύγονται εσπευσμένες ή εξ υπαρπαγής αποφάσεις όχι μόνο για τον ισολογισμό ή τη διαχείριση αλλά γενικά για οποιοδήποτε θέμα της ημερήσιας διάταξης .

Το δικαίωμα αυτό ανήκει σε μειοψηφία μετόχων που παρίστανται στη γενική συνέλευση ,δεδομένου ότι το δικαίωμα ασκείται μόνο κατά τη διάρκειά της ,και μάλιστα εκείνων που έχουν νόμιμα καταθέσει τις μετοχές ή που έχουν γίνει δεκτοί μετά από άδεια της γενικής συνέλευσης κατά το άρθρο 28 παρ. 4 κν 2190/1920⁴⁸ . Δεν απαιτείται όμως παράσταση των αιτούντων μετόχων καθ' όλη τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης και εκδήλωση της αντίθεσής τους ως προς τις αποφάσεις που τυχόν ληφθούν παρά την υποβολή αιτήματος αναβολής .⁴⁹ Ως μέτοχοι θεωρούνται οι κύριοι μετοχών κάθε είδους ακόμη και χωρίς ψήφο, ενδεχομένως δε και εκείνοι που έχουν δικαίωμα επικαρπίας ή ενεχύρου σε μετοχές ⁵⁰. Δεν είναι απαραίτητο οι αιτούντες να προτίθενται ή να μπορούν να συμμετάσχουν στη μετ' αναβολή γενική συνέλευση.

⁴⁶ Ελ. Λεβαντής κωδικοποίηση κν 2190/1920 περί Α.Ε. (Σάκκουλας 1988) σελ. 73

⁴⁷ Ρόκας Ν. Εμπορικές εταιρείες (Σάκκουλας 1996) σελ. 266.

⁴⁸ Ελ. Λεβαντής όπ. π. σελ. 58

⁴⁹ Ε. Περάκης το Δίκαιο της Ανώνυμης εταιρείας Ελεγκτές και δικαιώματα της μειοψηφίας (Νομική Βιβλιοθήκη 2002)σελ 364.

⁵⁰ .Λ. Γεωργακόπουλος , Το δίκαιο των εταιρειών τομ,III (Νομική Βιβλιοθήκη 1991) σελ 323

Όπως αναφέρεται παραπάνω, οι αιτούντες μέτοχοι ένας ή περισσότεροι πρέπει να εκπροσωπούν το ένα εικοστό του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου . Το καταστατικό της εταιρείας δεν μπορεί να αυξήσει το ποσοστό αυτό, μπορεί όμως να το μειώσει μέχρι το ήμισυ.⁵¹ Επίσης διάταξη του καταστατικού που αξιώνει ελάχιστο αριθμό μετόχων για την άσκηση του δικαιώματος είναι άκυρη.

Το δικαίωμα της παρ. 3 του άρθρου 39 του κν 2190/1920 ασκείται με αίτηση που επιδίδεται στον εκλεγέντα πρόεδρο της γενικής συνέλευσης. Κατά συνέπεια ασκείται μόνο κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης και μάλιστα αφού έχει αυτή συγκροτηθεί σε σώμα και έχει εκλέξει οριστικό πρόεδρο.⁵² Είναι όμως δυνατόν η αίτηση να υποβληθεί και στον προσωρινό πρόεδρο της γενικής συνέλευσης ,ανεξάρτητα από το ότι ο τελευταίος δεν έχει το δικαίωμα αναβολής .Εξάλλου η αίτηση θα πρέπει να επιδίδεται στο προεδρείο της γενικής συνέλευσης πάντοτε πριν από την λήψη απόφασης ,έστω και μετά τη συζήτηση .⁵³ Παρόλο που, λεκτικώς ,η έκφραση επιδιδόμενη αίτηση υποδηλώνει την ανάγκη έγγραφης διατύπωσης ,είναι δυνατόν η αίτηση να υποβληθεί και προφορικά από το μέτοχο που μετέχει στην συνέλευση ή από τον πληρεξούσιό του.

Η αίτηση πρέπει να προσδιορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποία ζητείται να αναβληθεί η απόφαση ,καθώς επίσης και την ημέρα της συνέχισης της συνεδρίασης .Η ημέρα αυτή δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα **(30)** ημέρες από την ημέρα της αναβολής . Η προθεσμία αυτή έχει σκοπό την αποτροπή οποιασδήποτε κωλυσιεργίας και το καταστατικό δεν μπορεί να τη συντμήσει ούτε και να την επιμηκύνει⁵⁴. Θα πρέπει όμως να υπάρχει ελάχιστη χρονική απόσταση π.χ. 7-8 ημερών μέχρι την ημέρα της νέας συνεδρίασης ,η οποία να επιτρέπει την τήρηση της προθεσμίας για τις διατυπώσεις συμμετοχής νέων μετόχων. Πάντως , εάν η αίτηση δεν ορίζει την ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης ,τότε ο πρόεδρος της συνέλευσης ορίζει αυτός την ημέρα της νέας συνέλευσης . Επίσης στην αίτηση δεν απαιτείται να υπάρχει αιτιολογία των λόγων για τους οποίους ζητείται η αναβολή. Από την αίτηση χωρεί ρητή ή σιωπηρή παραίτηση από τους αιτούντες μετόχους της μειοψηφίας⁵⁵ . Η άσκηση του

⁵¹ Ν. 3604/2007 άρθρο 47. παρ. 4 που αντικατέστησε τη παρ.9 του άρ. 39 του κν 2190/1920.

⁵² Ε .Λεβαντής Ανώνυμες εταιρείες τόμος 2 (Σάκκουλας 1997 σελ. 95. και 99.

⁵³ Ε .Λεβαντής όπ. παρ. σελ. 95.

⁵⁴ Ε .Λεβαντής όπ. παρ. σελ. 97.

⁵⁵ Ε .Περάκης. παρ. σελ.365.

δικαιώματος αίτησης αναβολής υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.⁵⁶

Η μειοψηφία δικαιούται να ζητήσει την αναβολή λήψης αποφάσεων και όχι την αναβολή της συζήτησης ή της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης. Επομένως, αντικείμενο της αναβολής, είναι η αναβολή λήψης απόφασης. Το εάν θα αναβληθεί και η συζήτηση σχετικά με την απόφαση αυτή υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της γενικής συνέλευσης.⁵⁷ Οποιαδήποτε απόφαση μπορεί να αναβληθεί και κατά την διάρκεια οποιασδήποτε γενικής συνέλευσης τακτικής ή έκτακτης, αρχικής ή επαναληπτικής. Είναι δυνατό να ζητηθεί η αναβολή λήψης απόφασης για όλα ή ορισμένα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα θέμα της ημερήσιας διάταξης μπορεί να απαιτεί την λήψη πολλών αποφάσεων. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να ζητηθεί η αναβολή μιας μόνο από αυτές. Πάντως η αναβολή λήψης μιας απόφασης ενδέχεται να συμπαρασύρει σε αναβολή και άλλη απόφαση στενά συνδεδεμένη με την πρώτη. Έτσι πχ η αναβολή λήψης απόφασης για τον ισολογισμό συνεπάγεται αναγκάως και την αναβολή της απόφασης για την απαλλαγή του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών. Επίσης η αναβολή λήψης της απόφασης για λύση της εταιρείας σημαίνει αναβολή και της απόφασης για διορισμό των εκκαθαριστών.⁵⁸

Η απόφαση μπορεί να αναβληθεί μια μόνο φορά. Εάν επιτευχθεί μια αναβολή δεν επιτρέπεται να ζητηθεί και άλλη για το ίδιο θέμα, όχι μόνο από εκείνους που υπέβαλαν την αρχική αίτηση αλλά και από οποιονδήποτε άλλο μέτοχο. Πάντως εάν η αναβολή δεν επιτευχθεί κατά την παρ.3 του άρθρου 39 του κν 2190/1920 αλλά ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης, το δικαίωμα αυτό της μειοψηφίας διατηρείται. Όμως θα πρέπει να τονιστεί ότι δικαίωμα αναβολής δεν υφίσταται κατά την επαναληπτική λόγω έλλειψης απαρτίας της μετ' αναβολή συνέλευσης για τα θέματα για τα οποία είχε ζητηθεί αναβολή κατά την αρχική συνέλευση. Επίσης εάν μετά την από την υποβολή αίτησης αναβολής για ένα ή περισσότερα θέματα η συνέλευση ανέβαλε την απόφαση και για άλλα θέματα, ως προς τα τελευταία υπάρχει πάντοτε το δικαίωμα της μειοψηφίας. Τέλος το δικαίωμα διατηρείται εάν οι μέτοχοι που ζήτησαν την αναβολή παραιτήθηκαν εγκαίρως από την αίτησή τους.⁵⁹

⁵⁶ Αστικός κώδικας γενικές αρχές Απόστολου Γεωργιάδη-Μιχαήλ Σταθόπουλου (Σάκκουλας 1997)σελ. 489 επίσης. Ν. Ρόκα όπ. π. σελ 266.

⁵⁷ Ε. Λεβαντής όπ. π. σελ 97-98.

⁵⁸ Ε. Περάκη όπ. π. σελ.365

⁵⁹ Ε. Περάκη όπ. π. σελ 366.

Στην περίπτωση υποβολής αίτησης αναβολής ο πρόεδρος της συνέλευσης έχει την υποχρέωση να αναβάλλει την απόφαση που αφορά η αίτηση.⁶⁰ Με τη σχετική πράξη του που καταχωρείται στα πρακτικά της συνέλευσης ο πρόεδρος ορίζει συγχρόνως ως ημέρα της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης αυτήν που ορίζεται στην αίτηση. Στην πράξη του προέδρου πρέπει να ορίζεται και η ώρα καθώς και ο τόπος της ημέρας συνέχισης της συνεδρίασης. Εάν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις αναβολής οι οποίες προτείνουν διαφορετική ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης η κάθε μια, θα οριστεί μια ημέρα και ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης υποχρεούται να λάβει υπόψη του τη μακρότερη ημέρα.⁶¹ Εάν παρά την αίτηση για αναβολή ληφθεί η σχετική απόφαση υφίσταται ακυρότητα αυτής.⁶²

Οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν την μετοχική τους ιδιότητα όπως επίσης και των αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του συγκεκριμένου δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί η κατάθεση των μετοχών τους.⁶³ Στην περίπτωση άυλων μετοχών προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου 2396/1996 η κατάθεση σχετικής βεβαίωσης του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (ΚΑΑ) η οποία χορηγείται προς απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας προκειμένου οι αιτούντες μέτοχοι να ασκήσουν το μετοχικό τους δικαίωμα.⁶⁴

Σχετικώς με την φύση της μετ' αναβολή γενικής συνέλευσης όπως ρητά ορίζεται από το εδάφιο β της παρ.3 του άρθρου 39 η μετ' αναβολή γενική συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων σε αυτή μπορούν να μετάσχουν και νέοι μέτοχοι εφόσον τηρηθούν οι όροι νομιμοποίησής τους. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την μετ' αναβολή συνεδρίαση θα πρέπει να διαπιστώνεται εκ νέου ότι υφίσταται η νόμιμη απαρτία υπολογιζόμενη με τα απαιτούμενα και κατά την αρχική συνεδρίαση ποσοστά, με βάση τους αρχικούς και τυχόν νέους μετόχους που παρίστανται σε αυτή.⁶⁵

⁶⁰ Ε. Λεβαντής όπ. π. σελ. 95. και 97.

⁶¹ Ε. Λεβαντής. όπ. π. 96.

⁶² Ν. Ρόκα όπ. π. σελ. 267.

⁶³ Ν. 3604/2007. άρθρο 47 παρ. 4 του ν. 3604/2007 που αντικατέστησε τη παρ.8 του αρ 39 του κν 2190/1920 όπως επίσης Ελ. Λεβαντής κωδικοποίηση κν 2190/1920 περί Α.Ε. άρθρο 28 παρ. 1,2.(Σάκκουλας) σελ. 58.

⁶⁴ άρθρο 61 της υπ. Αρ.9820/154/16.3.199 απόφασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς με θέμα Κανονισμός εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων.

⁶⁵ Ε. Περάκη όπ. π.σελ 369.

7. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Το αίτημα της άρτιας ενημέρωσης των μετόχων για τα συμβαίνοντα στην εταιρεία είναι αυτονόητο. Η ενημέρωση αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου ο μέτοχος να κρίνει εάν θα παραμείνει στην εταιρεία ή θα εκποιήσει τις μετοχές του, εάν θα συμμετάσχει στις γενικές συνελεύσεις και πώς θα ψηφίσει σε αυτές, εάν θα ασκήσει άλλα δικαιώματά του μόνος του ή και ως μέλος της μειοψηφίας, εάν τον συμφέρει να συμμετάσχει σε αύξηση κεφαλαίου, εάν η διοίκηση της εταιρείας είναι ικανή ή πρέπει να τύχει κριτικής και τέλος εάν οι γενικότερες οικονομικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την εταιρική επιχείρηση ή όχι. Το συμφέρον του μετόχου για ενημέρωση είναι προφανέστερο εάν αναλογισθεί κανείς τον αποκλεισμό του από τη διοίκηση και τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και την συνεπαγόμενη άγνοια εκ μέρους του των όσων συμβαίνουν στην εταιρεία. Για τους παραπάνω λόγους το δικαίωμα πληροφόρησης θεωρείται από τα βασικότερα δικαιώματα των μετόχων και αποτελεί θεμελιώδες μετοχικό δικαίωμα. Επιπλέον το θεμέλιο της ενημέρωσης των μετόχων έχει καταστεί ευρύτερο αποσκοπώντας πλέον γενικότερα στην εξασφάλιση της εταιρικής διαφάνειας και σχετίζεται κυρίως με την προστασία του επενδυτικού κοινού.⁶⁶

Σε πολλά σημεία ο νόμος επέβαλε μηχανισμούς αυτόματης, χωρίς δηλαδή αίτηση του ενδιαφερόμενου μετόχου, πληροφόρησης. Λαμβάνεται έτσι μέριμνα για τη δημοσιότητα διαφόρων εταιρικών υποθέσεων τόσο μέσω της λειτουργίας του θεσμού του μητρώου⁶⁷ όσο και δια καταχωρίσεων στον τύπο βάσει διαφόρων διατάξεων του κ.ν 2190/1920 όπως π.χ. άρθρα 26 παρ.2 και 43β παρ.5. Επίσης ευρύτερη έκταση λαμβάνει η πληροφόρηση και η δημοσίευση εταιρικών υποθέσεων προκειμένου για ανώνυμες εταιρείες που έχουν εισηγμένους τίτλους στο χρηματιστήριο.⁶⁸ Στην κατεύθυνση της πληρέστερης ενημέρωσης εντάσσεται η εξασφάλιση από διάφορες διατάξεις του κ.ν 2190/1920 της δυνατότητας κάθε μετόχου να λαμβάνει γνώση ορισμένων υποθέσεων ή εγγράφων είτε εκτός της γενικής συνέλευσης όπως προβλέπει το άρθρο 27 για τη λήψη αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών και το άρθρο 7β παρ. 12 που ορίζει την λήψη πρακτικών γενικών συνελεύσεων, είτε με την παρουσία του σε αυτή π.χ. το

⁶⁶ Ε.Περάκης το δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας(νομική βιβλιοθήκη 2002) τομ.ν σελ.370-371.

⁶⁷ Ν .2190/1920 άρθ. 7 α και 7 β

⁶⁸ Π.Δ 350/1985 άρθ.5 6 10 14 και απόφαση Επιτροπής κεφαλαιαγοράς αρ.5/204/14.11.2000 με θέμα Κανόνες συμπεριφοράς των εταιρειών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των συνδεδόμενων με αυτές προσώπων.

άρθρο 37 παρ2 του κ.ν. 2190/1920 που προβλέπει την παροχή πληροφοριών προς τους μετόχους από τους ελεγκτές.⁶⁹

Το δικαίωμα πληροφόρησης προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 47 παρ.3 του νόμου 3604/2007 οι οποίες αντικατέστησαν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 39 παρ 4-5.⁷⁰ Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου ,που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε **(5)** τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση τις απαιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας ,στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης .Επίσης ,με αίτηση των μετόχων ,που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου , το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη γενική συνέλευση ,εφόσον είναι τακτική τα ποσά που κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρείας καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι ,κατά τις περιστάσεις ,η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παρ.3 ή 6 του άρθρου 18.

Επίσης μετά από αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο **(1/5)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην εταιρεία εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας .Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο , ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι κατά τις περιστάσεις ,η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παρ.3 ή 6 του άρθρου 18,εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκεί.⁷¹

Με το άρθρο 47 παρ. 3 του νόμου 3604/2007 ο Έλληνας νομοθέτης στάθμισε αφενός μεν το συμφέρον του μετόχου για ενημέρωση, αφετέρου δε το συμφέρον της

⁶⁹ Ελ. Λεβαντής κωδικοποίηση κν 2190/1920 περί Α.Ε.(Σάκκουλας1988) σελ. 57 και σελ70.

⁷⁰ Ε. Περράκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας .(Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ. 125,126

⁷¹ Ε. Περράκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας .(Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ. 126.

εταιρείας για την αποφυγή βλάβης από την δημοσιοποίηση των εταιρικών μυστικών. Τα νέο αυτό άρθρο εισήγαγε μια σημαντική καινοτομία σε σχέση με το άρθρο 39 παρ. 4-5 το οποίο αντικατέστησε. Συγκεκριμένα το δικαίωμα πληροφοριών σε σχέση με την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που ανήκε στο **(1/20)** του κεφαλαίου έγινε ατομικό και ανήκει σε κάθε μέτοχο. Επίσης μειώθηκε από **(1/3)** σε **(1/5)** το ποσοστό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την παροχή πληροφοριών για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας . Αντιθέτως παρέμεινε αμετάβλητο το ποσοστό του **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την παροχή πληροφοριών σχετικώς με τις οικονομικές παροχές προς τα στελέχη της εταιρείας .⁷²

Τα θέματα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πληροφοριών διαφέρουν ανάλογα από το εάν ζητούνται από την μειοψηφία του **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου,(μικρή μειοψηφία) από την μειοψηφία του **(1/5)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου(μεγάλη μειοψηφία), ή από τον κάθε μέτοχο ατομικά. Έτσι λοιπόν ,η μειοψηφία του **(1/20)** δικαιούται να αξιώνει από το διοικητικό συμβούλιο να προβεί σε ανακοινώσεις ή πληροφορίες προς την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων, οι οποίες έχουν αντικείμενο τα ποσά που καταβλήθηκαν την τελευταία διετία σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβούλιο ή τους διευθυντές της εταιρείας καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς . Τέτοιες παροχές και καταβολές είναι ιδιαίτερα ύποπτες δεδομένου ότι αποτελούν συνήθη και προσφιλή μέθοδο διοχетеύσεως των κερδών της εταιρείας ,ώστε ουδέν κέρδος να προκύπτει και επομένως ουδέν μέρος να διατίθεται προς τους μετόχους .⁷³

Η αίτηση με την οποία οι αιτούντες μέτοχοι ζητούν από το διοικητικό συμβούλιο την παροχή των παραπάνω πληροφοριών ή ανακοινώσεων ,μπορεί να αναφέρεται συνολικά για όλα τα πρόσωπα αυτά ή σε συγκεκριμένα πρόσωπα, ή να ζητά και να κατονομασθούν .Ως πληρωμές ή καταβολές προς τα πρόσωπα αυτά νοούνται όλες οι παροχές της εταιρείας ,χρηματικές ή μη αδιάφορα από την αιτία τους .Πάντως πληροφορίες για τα στελέχη της εταιρείας που δεν συνδέονται με πληρωμές ή καταβολές όπως για παράδειγμα πληροφορίες για το ύψος των εισοδημάτων ή των φορολογικών τους υποθέσεων δεν παρέχονται .⁷⁴

⁷² Ε. Περάκη όπ. π.σελ.126-127.

⁷³ Ε.Περάκης το δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας(νομική βιβλιοθήκη 2002) τομ.ν σελ.379.

⁷⁴ Λ.Γεωργακόπουλος το Δίκαιον των εταιρειών (νομική βιβλιοθήκη 1991) τομ.ΙΙΙ. σελ.348

Η καταβολή των παροχών θα πρέπει να έχει λάβει χώρα κατά την διάρκεια της τελευταίας διετίας ,ανεξάρτητα αν από το εάν η αιτία της καταβολής ή της παροχής ανάγεται σε προγενέστερο χρόνο .Επίσης τα πρόσωπα τα οποία είναι αποδέκτες των παροχών θα πρέπει να έχουν την ιδιότητα τους μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή των διευθυντών σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο της διετίας αυτής .Η διετία αρχίζει να υπολογίζεται την προηγούμενη ημέρα υποβολής της αίτησης.

Αντικείμενο ανακοίνωσης είναι επίσης οποιαδήποτε σύμβαση υφίσταται μεταξύ των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών με την εταιρεία. Τέτοια σύμβαση μπορεί να είναι οποιασδήποτε φύσεως αδιάφορα από το χρόνο κατάρτισης της ,με μόνο περιορισμό ότι πρέπει να υφίσταται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Ανακοινωτέο είναι ολόκληρο το περιεχόμενο της σύμβασης .Εάν η σύμβαση είναι έγγραφη θα πρέπει αντίγραφο της να τεθεί στη διάθεση της γενικής συνέλευσης .Υποχρεώσεις της εταιρείας προς τα παραπάνω πρόσωπα που δεν απορρέουν από σύμβαση δεν υπόκεινται σε υποχρεωτική ανακοίνωση⁷⁵

Όπως ήδη έχει αναφερθεί πιο πάνω το δικαίωμα πληροφοριών σε σχέση με την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που ανήκει στο **(1/20)** του κεφαλαίου έγινε ατομικό και ανήκει σε κάθε μέτοχο. Το δικαίωμα αυτό της αίτησης πληροφοριών υπόκειται σε διπλό περιορισμό . Αφενός μεν οι αιτούμενες πληροφορίες πρέπει να είναι συγκεκριμένες και όχι γενικής φύσεως .Αυτό δικαιολογείται από την ανάγκη να μπορεί η εταιρεία να εξετάσει αν η παροχή της πληροφορίας θα είναι επιζήμια ή όχι . Τα στοιχεία , βάσει των οποίων θα δοθεί η πληροφορία πρέπει να υπάρχουν στην εταιρεία και να μην αναζητηθούν εκτός αυτής .⁷⁶ Αφετέρου δε οι αιτούμενες πληροφορίες πρέπει να είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Αντικείμενο της αίτησης πληροφοριών της μεγάλης μειοψηφίας του **(1/5)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου είναι πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας . Η πορεία των εταιρικών υποθέσεων αναφέρεται στην εξέλιξη των πάσης φύσεως εργασιών της εταιρείας ,εξ ολοκλήρου ή κατά κλάδους καθώς και στη σύγκρισή τους με προγενέστερες χρήσεις .Η δε περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας αναφέρεται στη σύνθεση της εταιρικής περιουσίας ,το υποστατό και το περιεχόμενο των κάθε είδους δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της εταιρείας ,την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σε πάγια ή

⁷⁵ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π. , σελ. 351

⁷⁶ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π. , σελ. 351-352.

κυκλοφορούντα και των απαιτήσεων σε βραχυπρόθεσμες ,μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες .⁷⁷

Η υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που ζητούνται βαρύνει την εταιρεία ,εκπληρώνεται δε από το διοικητικό συμβούλιο ως το αρμόδιο για αυτό όργανο .Η γενική συνέλευση δεν έχει δικαίωμα να επιβάλει ή να απαγορεύσει την παροχή των αιτούμενων πληροφοριών ή να τις παράσχει η ίδια. Οι ανακοινώσεις και οι πληροφορίες παρέχονται προφορικά και καταχωρίζονται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης. Υπάρχει η ευχέρεια πάντως όχι όμως και η υποχρέωση να δοθούν και γραπτώς ,καθώς επίσης και να επιτραπεί η εξέταση των σχετικών βιβλίων και εγγράφων. Επίσης επιτρέπεται η επιβολή έγγραφου τύπου από το καταστατικό της εταιρείας. Τις ανακοινώσεις και τις πληροφορίες τις παρέχει ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ,εκτός εάν ορίσθηκε από το διοικητικό συμβούλιο άλλο μέλος του. Το διοικητικό συμβούλιο δεν οφείλει να παράσχει πληροφορίες που δεν ζητούνται ,οφείλει όμως να επεξηγήσει και να διασαφήσει τις παρεχόμενες πληροφορίες.⁷⁸

Η παροχή της οποιασδήποτε πληροφορίας που ζητούν οι μέτοχοι ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για την εταιρεία. Η διαρροή επιχειρηματικών μυστικών, η αποκάλυψη μιας ενδεχομένως προσωρινής δυσκολίας της εταιρείας ή της πορείας ορισμένων ευαίσθητων διαπραγματεύσεων συνιστούν κινδύνους οι οποίοι να φέρουν σε δύσκολη θέση το διοικητικό συμβούλιο που καλείται να εκπληρώσει την υποχρέωσή του για την παροχή πληροφοριών . Ενόψει των παραπάνω επιτρέπεται στο διοικητικό συμβούλιο να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών ένεκα αποχρώντος λόγου ή ένεκα αποχρώντος ουσιώδους λόγου υπό τον όρο ότι η αιτιολογία θα αναγράφεται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης. Οι περιπτώσεις αποχρώντος λόγου μπορεί να υπαχθούν στις εξής κατηγορίες⁷⁹ :**1)** Όταν το διοικητικό συμβούλιο αμφιβάλλει για το παραδεκτό της αίτησης .Τέτοια περίπτωση θα συντρέχει όταν το διοικητικό συμβούλιο θεωρεί ότι η αίτηση συνιστά κατάχρηση δικαιώματος .**2)** Όταν σταθμίζοντας τα εκατέρωθεν συμφέροντα το διοικητικό συμβούλιο οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η βλάβη των μετόχων από τη μη παροχή των αιτούμενων πληροφοριών είναι μικρότερη από τη βλάβη της εταιρείας από την παροχή τους .**3)** Όταν το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε αντικειμενική αδυναμία παροχής των πληροφοριών(λόγω παρόδου του χρόνου). Εδώ δεν πρόκειται στην κυριολεξία για άρνηση του διοικητικού συμβουλίου ,θα πρέπει να εκτεθούν όμως οι

⁷⁷ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π. , σελ. 253

⁷⁸ , σελ. 341.

⁷⁹ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π.σελ.353

λόγοι αδυναμίας και να καταχωρηθούν στα πρακτικά.**4**). Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να ενταχθεί και η αδυναμία παροχής των ανακοινώσεων ή των πληροφοριών λόγω νομικής απαγόρευσης. Αυτό μπορεί να συμβαίνει π.χ. για πληροφορίες που αφορούν την ιδιωτική σφαίρα των προσώπων⁸⁰ . Συχνότερα δε η αδυναμία θα οφείλεται στην υποχρέωση τήρησης απορρήτου όπως π.χ. το τραπεζικό απόρρητο. **5**) Τέλος στην περίπτωση που οι μέτοχοι εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο και κατά συνέπεια έχουν άμεση πρόσβαση σε όσα αφορούν την εταιρική διαχείριση στερούνται της δυνατότητας παροχής των σχετικών πληροφοριών.

Η δικαστική προστασία σε περίπτωση παράνομης άρνησης της παροχής των αιτούμενων πληροφοριών, συνίσταται στην παροχή δυνατότητας ελέγχου της βασιμότητας της αιτιολογίας της άρνησης και στην καταδίκη της εταιρείας στην παροχή πληροφοριών. Επιπλέον, υφίσταται ποινική και αστική ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το εάν πράγματι συντρέχει αποχρών ουσιώδης λόγος, υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο. Ο δικαστικός αυτός έλεγχος στηρίζεται στην αιτιολογία της άρνησης όπως αυτή αναγράφεται στα πρακτικά χωρίς να είναι δυνατό να γίνει επίκληση και νέων λόγων κατά την δίκη. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας που εκδίδει απόφαση κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το μονομελές πρωτοδικείο, εφόσον κρίνει το αβάσιμο της αιτιολογίας άρνησης παροχής πληροφοριών υποχρεώνει την εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.⁸¹

Δικαίωμα αίτησης πληροφοριών σε σχέση με την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης έχει οποιοσδήποτε μέτοχος της εταιρείας. Επίσης δικαίωμα αίτησης για την παροχή πληροφοριών για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας έχουν μέτοχοι που συγκεντρώνουν το ποσοστό του **(1/5)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Τέλος μέτοχοι που συγκεντρώνουν το ποσοστό του **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα παροχής πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές παροχές προς τα στελέχη της εταιρείας. Μέτοχοι που δεν συγκεντρώνουν το ποσοστό του **(1/20)** ή του **(1/5)** του καταβεβλημένου μετοχικού, δεν έχουν κανένα δικαίωμα λήψης πληροφοριών.⁸² Πάντως ο νόμος⁸³ παρέχει τη δυνατότητα μείωσης των παραπάνω ποσοστών μέχρι το ήμισυ. Επίσης δεν επιτρέπεται να δοθούν στη μειοψηφία του **(1/20)** τα δικαιώματα που

⁸⁰ Ε. Περάκης το Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2002) σελ. 386.

⁸¹ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π., σελ. 354. και Ν.Ρόκας Εμπορικές εταιρείες (Σάκκουλας 1996) σελ.194.

⁸² Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π., σελ. 342.

⁸³ Ν.2190/1920 αρ.39 παρ.9

μπορεί να ασκήσει η μειοψηφία του (1/5) .Ως μέτοχοι οι κύριοι κάθε είδους μετοχών ακόμα και οι χωρίς ψήφο ,⁸⁴ επίσης δε και εκείνοι που έχουν δικαίωμα ενεχύρου ή επικαρπίας , εάν δικαιούνται να μετέχουν στις γενικές συνελεύσεις .

Το δικαίωμα της παροχής πληροφοριών ασκείται με αίτηση που επιδίδεται στην εταιρεία κα συγκεκριμένα στο διοικητικό συμβούλιο και όχι στη γενική συνέλευση .Η αίτηση πρέπει να είναι έγγραφη να αναφέρει τις αιτούμενες ανακοινώσεις ή πληροφορίες και να υπογράφεται από τους αιτούντες ή τους εκπροσώπους τους .Επίδοση της αίτησης με δικαστικό επιμελητή δεν είναι υποχρεωτική.⁸⁵ Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται πέντε πλήρεις ημέρες πριν από την τακτική γενική συνέλευση προς την οποία ή κατά την διάρκεια της οποίας θα γίνουν οι ανακοινώσεις και θα δοθούν οι πληροφορίες .Προκειμένου για συνέλευση μετ' αναβολή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημέρα της μετ' αναβολή συνεδρίας, προκειμένου όμως για συνέχιση συνέλευσης που έχει διακοπεί θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ημέρα της αρχικής συνεδρίας .Το χρονικό αυτό διάστημα αξιώνει ο νόμος χάριν της εταιρείας ,για να έχει δηλαδή το διοικητικό συμβούλιο αρκετό χρόνο προετοιμασίας και συλλογής των απαραίτητων στοιχείων .

Τέλος απαραίτητη και τυπική προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης πληροφοριών είναι η κατάθεση των μετοχών και η τήρησή τους κατατεθειμένων μέχρι τη γενική συνέλευση .Η κατάθεση πρέπει να αρχίσει από την επίδοση της αίτησης στην εταιρεία. Σε περίπτωση που οι μετοχές είναι άυλες λόγω της εισαγωγής της εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α) , αντί της κατάθεσης τίτλων μετοχών προβλέπεται ισοδύναμη κατάθεση σχετικής βεβαίωσης του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Αθηνών (ΚΑΑ) , η οποία χορηγείται προς απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων.⁸⁶ Με την κατάθεση των μετοχών οι αιτούντες μέτοχοι μπορούν να αποδείξουν την μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που διαθέτουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Οι αιτούντες μπορούν να αναλάβουν οποιαδήποτε στιγμή τις μετοχές τους και να παραιτηθούν από την αίτησή τους . Εξάλλου η κατάθεση των μετοχών δεν κωλύει τη μεταβίβασή τους,

⁸⁴ Λ.Γεωργακόπουλος (1991) όπ.π. , σελ. 349.

⁸⁵ Ε. Λεβαντής Ανώνυμες εταιρείες .τομ 2 (ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ 1997) σελ100-105

⁸⁶ Βλ. άρθρο 51 του ν. 2396/1996 καθώς επίσης και το άρθρο 61 της υπ. Αρ.9820/154/16.3.199 απόφασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς με θέμα Κανονισμός εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων.

είναι δε δυνατό εκείνος που αποκτά τις μεταβιβαζόμενες μετοχές να υπεισέλθει στη θέση του αιτούντος μετόχου.⁸⁷

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΑΙΑ

---

⁸⁷ Λ.Γεωργακόπουλος όπ.π. , σελ. 354..

8. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ

Η παρ.7 του άρθρου 39 του κν.2190/1920 παρέχει το δικαίωμα στους μετόχους οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου να ζητήσουν την διεξαγωγή οποιασδήποτε ψηφοφορίας με ονομαστική κλήση σε οποιαδήποτε γενική συνέλευση. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αναθεωρήθηκε με τον νέο νόμο 3604/2007, και συνεπώς το ποσοστό του ενός εικοστού **(1/20)** του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της μειοψηφίας παρέμεινε αμετάβλητο.⁸⁸

Η συγκεκριμένη διάταξη προβλέπει ότι η λήψη απόφασης από την γενική συνέλευση για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης ενεργείται δια ονομαστικής κλήσεως . Σε διαφορετική περίπτωση η απόφαση που λαμβάνεται είναι ελαττωματική. Η ψηφοφορία την οποία δικαιούται να ζητήσει η μειοψηφία είναι φανερή. Συμφέρον της μειοψηφίας είναι να εξαναγκασθούν όσοι ψηφίζουν να αναλάβουν τις ευθύνες τους δίνοντας φανερή ψήφο. Έτσι αποκτά ένα επιπλέον δικαίωμα ενημέρωσης για τα συμβαίνοντα στην εταιρεία ώστε να καθορίζει αναλόγως τη στάση της .⁸⁹

Ως προς τον τρόπο διεξαγωγής της ψηφοφορίας με ονομαστική κλήση από πρακτική άποψη υπάρχουν οι εξής διακρίσεις : α) Η διαδοχική ονομαστική κλήση . Ο τρόπος αυτός είναι κατ' αρχήν προβλεπόμενος από τον νόμο και συνίσταται στην εκφώνηση ολόκληρου του καταλόγου των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση και στην κατά την ίδια σειρά ψηφοφορία καθενός μετόχου. Η διεξαγωγή ψηφοφορίας με τον τρόπο είναι δύσκολο να εφαρμοστεί σε πολυάνθρωπες γενικές συνελεύσεις . β) Η σύγχρονη ονομαστική κλήση. Σκοπός εφαρμογής του τρόπου αυτού ο οποίος αρμόζει σε πολυάνθρωπες συνελεύσεις είναι να εξασφαλίζεται η αποτροπή διπλοψηφίας και η ακριβής μέτρηση. Συνήθως επιτυγχάνεται με τέσσερις τρόπους: (1) με προφορική κλήση ανά ομάδες μετόχων , (2) με γραπτή κλήση ανά ομάδες μετόχων , (3) με γραπτή ψήφο ανά με ενυπόγραφα ψηφοδέλτια και με (4) γραπτή ψήφο με ανυπόγραφα ψηφοδέλτια. Θα πρέπει πάντως να τονιστεί ότι η

⁸⁸ Ε. Περάκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας .(Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ. 126.

⁸⁹ Λ. Γεωργακόπουλος , Το δίκαιο των εταιρειών τομ,IV (νομική βιβλιοθήκη 1991) σελ.61

ψηφοφορία με ονομαστική κλήση δεν θα υποχρεώνει το μέτοχο να ψηφίσει ομοιόμορφα με όλες τις μετοχές του.⁹⁰

Δικαιούμενοι να ασκήσουν το δικαίωμα αίτησης διεξαγωγής της ψηφοφορίας με ονομαστική κλήση είναι μέτοχοι ένας η περισσότεροι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση που δεν συγκεντρωθεί το εν λόγω ποσοστό από τους μετόχους της μειοψηφίας δεν μπορεί να ασκηθεί το συγκεκριμένο δικαίωμα. Το δικαίωμα αυτό μπορούν να το ασκήσουν μέτοχοι οι οποίοι είναι κάτοχοι μετοχών κάθε είδους ακόμα και αυτοί που έχουν δικαίωμα επικαρπίας ή ενεχύρου επί των μετοχών. Δεδομένου ότι για την άσκηση του δικαιώματος δεν απαιτείται η κατάθεση μετοχών οι αιτούντες είναι δυνατόν να κατέστησαν μέτοχοι έστω και την τελευταία στιγμή. Το καταστατικό δεν μπορεί να αυξήσει το ποσοστό του **(1/20)** μπορεί να το μειώσει μέχρι το ήμισυ.⁹¹ Διάταξη του καταστατικού που αξιώνει ελάχιστο αριθμό μετόχων για την άσκηση του δικαιώματος είναι παράνομη.

Όσον αφορά τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος, αυτό ασκείται με αίτηση είτε πριν την από την γενική συνέλευση είτε κατά την διάρκειά της. Εάν η αίτηση υποβληθεί πριν την από τη γενική συνέλευση πρέπει να είναι έγγραφη και να απευθύνεται προς το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να την παραδώσει στο πρόσωπο που θα εκλεγεί πρόεδρος της συνέλευσης. Έγγραφη επίσης, αλλά απευθυντέα προς το εκλεγέντα πρόεδρο, πρέπει να είναι η αίτηση που υποβάλλεται κατά την διάρκεια της γενικής συνέλευσης από μετόχους που δεν μετέχουν σε αυτήν. Η αίτηση μπορεί να είναι προφορική μόνον εάν υποβάλλεται από παριστάμενους μετόχους στη γενική συνέλευση. Και στην περίπτωση αυτή η αίτηση απευθύνεται προς τον πρόεδρο της γενικής συνέλευσης και καταχωρίζεται στα πρακτικά της.

Η αίτηση πρέπει να εξειδικεύει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποία ζητείται ψηφοφορία με ονομαστική κλήση. Από αυτό συνεπάγεται ότι η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί πριν από την οριστικοποίηση του πίνακα των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της συγκεκριμένης συνέλευσης. Έτσι δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση που αναφέρεται η οποία αναφέρεται σε γενική συνέλευση που πρόκειται να συγκληθεί στο μέλλον. Είναι όμως νόμιμο το αίτημα για ψηφοφορία με ονομαστική κλήση σχετικά με όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης γενικής συνέλευσης που έχει

⁹⁰ Λ. Γεωργακόπουλος όπ. π. σελ.285.

⁹¹ Ν.2190/1920 αρ. 39 παρ. 9.

ήδη συγκληθεί. Ύστατο χρονικό σημείο υποβολής της αίτησης είναι η στιγμή κατά την οποία το συγκεκριμένο θέμα τίθεται σε ψηφοφορία.⁹²

Για την άσκηση του δικαιώματος της παρ.7 του άρθρου 39 του νόμου 2190/1920 δεν απαιτείται προηγούμενη κατάθεση των μετοχών. Οι αιτούντες μέτοχοι όμως οφείλουν να αποδείξουν την μετοχική τους ιδιότητα και το ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται από αυτούς, κάτι το οποίο, προκειμένου για ονομαστικές μετοχές θα επιτυγχάνεται και με απλή επίκληση των σχετικών εγγραφών στο βιβλίο μετόχων της εταιρίας.⁹³ Στην περίπτωση άυλων μετοχών προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου 2396/1996 η κατάθεση σχετικής βεβαίωσης του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (ΚΑΑ) η οποία χορηγείται προς απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας προκειμένου οι αιτούντες μέτοχοι να ασκήσουν το μετοχικό τους δικαίωμα.⁹⁴

Η άσκηση του δικαιώματος της παρ.7 του άρθρου 39 λόγω του αναγκαστικού χαρακτήρα του απορρέει απευθείας από το νόμο και δεν εξαρτάται από σχετική πρόβλεψη του καταστατικού ούτε εμποδίζεται από αντίθετη ρήτρα του. Εξάλλου ρήτρα του καταστατικού που επιβάλλει μυστική ψηφοφορία δεν μπορεί να αποτρέψει τη διεξαγωγή με ονομαστική κλήση.⁹⁵ Επίσης το καταστατικό, δεν μπορεί να επιβάλλει τη διαδικασία της ονομαστικής κλήσης σε κάθε περίπτωση ψηφοφορίας, διότι θα επέκτεινε το συγκεκριμένο δικαίωμα σε κάθε μέτοχο.⁹⁶ Τέλος το δικαίωμα της παρ.7 του άρθρου 39 υπόκειται και αυτό στον περιορισμό της μη καταχρηστικής άσκησης⁹⁷.

⁹² Ε. Περράκης το Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας .(Νομική βιβλιοθήκη 2002) σελ. 392.

⁹³ Ν. 2190/1920 άρ.8β παρ.1

⁹⁴ Βλ. άρθρο 61 της υπ. Αρ.9820/154/16.3.199 απόφασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς με θέμα Κανονισμός εκκαθάρισης χρηματοπιστηριακών συναλλαγών και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων.

⁹⁵ Ε Λεβαντής Ανώνυμες εταιρίες (Σακούλας 1997) τ.2 τεύχ .Α. σελ.105

⁹⁶ Λ. Γεωργακόπουλος (1991) όπ. π. σελ.171

⁹⁷ Λ. Γεωργακόπουλος (1991) όπ. π. σελ.62.

9. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αναμορφώνεται, με βάση τα σημερινά δεδομένα, το άρθρο 40 του κ.ν 2190/1920 το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49 του νόμου 3604/2007 με το οποίο προσδιορίζονται τα πρόσωπα τα οποία έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της εταιρίας από το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου η εταιρία έχει την έδρα της, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους διατάσσεται ο έλεγχος αυτός. Επίσης, μειώνεται σε **1/5** το ποσοστό των μετόχων που δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο τον έλεγχο της εταιρίας, σε περίπτωση που από την όλη πορεία αυτής καθίσταται βέβαιο ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.⁹⁸ Συγκεκριμένα το άρθρο 49 προβλέπει τα εξής :

1. Δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της εταιρείας από το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η εταιρεία, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, έχουν:

α) μέτοχοι της εταιρείας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (**1/20**) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεως, το ποσοστό αυτό,

β) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου περί εταιρειών, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στο πλαίσιο είτε κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών,

γ) Ο Υπουργός ανάπτυξης, ή η κατά περίπτωση αρμόδια εποπτεύουσα αρχή.

2. Ο έλεγχος κατά την προηγούμενη παράγραφο διατάσσεται, εάν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του καταστατικού της εταιρείας ή αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

3. Μέτοχοι της εταιρείας, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (**1/5**) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο της παρ. 1 τον έλεγχο της εταιρείας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό

⁹⁸ Ε. Περάκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας .(Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ. 129.

ότι τι διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεως, το ποσοστό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος της παρούσας παραγράφου.

4. Οι αιτούντες τον έλεγχο μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν στο δικαστήριο ότι κατέχουν τις μετοχές που τους δίνουν το δικαίωμα να ζητήσουν τον έλεγχο της εταιρείας. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 28.

5. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις παρ. 3 ή 6 του άρθρου 18, δεν δικαιολογεί τον έλεγχο με βάση το άρθρο αυτό.⁹⁹

Οι διατάξεις του άρθρου 49 του νόμου 3604/2007 παρέχουν τη δυνατότητα σε ορισμένα πρόσωπα να ζητούν από το δικαστήριο τη διενέργεια ελέγχου στην ΑΕ, όταν θεωρούν ότι ορισμένες διαχειριστικές πράξεις είναι παράνομες ή η διαχείριση ασκείται κατά τρόπο μη χρηστό και μη συνετό. Τον έλεγχο αυτόν τον ονομάζουμε έκτακτο έλεγχο (ή δικαστικό) σε αντιδιαστολή προς τον τακτικό έλεγχο. Το δικαστήριο διατάσσει τον έκτακτο έλεγχο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος και ορίζει τους ελεγκτές, οι οποίοι θα τον διενεργήσουν. Τους ελεγκτές αυτούς τους ονομάζουμε έκτακτους ελεγκτές σε αντιδιαστολή προς τους τακτικούς ελεγκτές του τακτικού ελέγχου¹⁰⁰.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του έκτακτου ελέγχου είναι τα εξής:

α) Ο έκτακτος έλεγχος αποτελεί δικαίωμα ορισμένων μόνο προσώπων μέσα και έξω από την εταιρία. Το δικαίωμα αυτό έχει τη μορφή θετικού δικαιώματος, δηλ. παρέχει στον δικαιούχο την εξουσία να ζητήσει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου¹⁰¹. Οι προϋποθέσεις και η έκταση άσκησης αυτού του δικαιώματος ορίζονται από το νόμο και δεν επιτρέπεται μεταβολή τους, διεύρυνση τους ή περιορισμός τους από το καταστατικό. Και αυτές οι προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου είναι διαφορετικές για κάθε δικαιούχο. Αυτή η ιδιομορφία του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου οδήγησε στη διατύπωση της άποψης, που κατά βάση είναι ορθή, ότι ο έκτακτος έλεγχος δεν έχει ενιαία μορφή, αλλά αποτελείται στην κυριολεξία από περισσότερες

⁹⁹ Ε. Περάκη όπ. π.σελ.128. και Ν.3604/2007 άρθρο 49.

¹⁰⁰ Λ.Γεωργακόπουλος το Δίκαιον των εταιρειών (νομική βιβλιοθήκη 1991) τομ.ΙΙΙ. σελ.386

¹⁰¹ Ε. Περάκη το Δίκαιο της Ανώνυμης εταιρείας Ελεγκτές και δικαιώματα της μειοψηφίας(Νομική βιβλιοθήκη 2002) σελ 404.

ανομοιογενείς μεταξύ τους περιπτώσεις ελέγχων που ρυθμίζονται ξεχωριστά στο νόμο¹⁰². Οι διαφορές τους αφορούν τα πρόσωπα που δικαιούνται να ζητήσουν έκτακτο έλεγχο, τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος του έκτακτου ελέγχου και το αντικείμενο και την έκταση αυτού ανάλογα με το πρόσωπο που ζητάει τον έκτακτο έλεγχο. Περαιτέρω, το δικαίωμα αυτό ελέγχου είναι ένα δικαίωμα που απονέμεται σε ορισμένα πρόσωπα και διαφέρει από το δικαίωμα πληροφόρησης για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων που έχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΕ για την εξασφάλιση της διεξαγωγής του έργου της διοίκησης και για την αντιμετώπιση της ευθύνης τους.¹⁰³

β) Ο έκτακτος έλεγχος διατάσσεται από το δικαστήριο, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος (άρθρο 49 νόμου 3604/2007)¹⁰⁴. Η ανάθεση στη δικαστική αρχή της αρμοδιότητας να επιτρέψει τον έκτακτο έλεγχο οφείλεται στο γεγονός ότι ο νομοθέτης θέλησε ν' αναθέσει στη δικαστική αρχή να κρίνει αν συντρέχει πράγματι περίπτωση έκτακτου ελέγχου, έτσι ώστε να αποφεύγονται άσκοπες διενέξεις μεταξύ της εταιρίας και των μειοψηφιών των μετόχων της. Στη συνέχεια ο έλεγχος διενεργείται από τους έκτακτους ελεγκτές. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις τα δικαστήρια διατάσσουν τον διορισμό προσωρινής διοίκησης στην ΑΕ κατ' εφαρμογή του άρθρου 69 ΑΚ και επιπλέον διατάσσουν ως ασφαλιστικό μέτρο τη διενέργεια από αυτή την προσωρινή διοίκηση ενός οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου, που, όπως επισημαίνουν, δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 49 που προβλέπουν τον έκτακτο έλεγχο.

γ) Ο έκτακτος έλεγχος είναι έμμεσος, διότι δεν διενεργείται από τους ίδιους τους δικαιούχους, αλλά από τρίτα πρόσωπα, τους έκτακτους ελεγκτές, που διορίζονται από το δικαστήριο.

δ) Ο έκτακτος έλεγχος έχει ως αντικείμενο συγκεκριμένες πράξεις διαχείρισης, ανάλογα με το πρόσωπο που ζητάει τον έλεγχο και δεν αφορά την όλη διαχειριστική και λογιστική κατάσταση της εταιρίας.

ε) Ο έκτακτος έλεγχος δεν είναι πάντοτε έλεγχος νομιμότητας. Όταν ζητείται από τη μεγάλη μειοψηφία είναι και έλεγχος σκοπιμότητας των ελεγχόμενων

¹⁰² Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 405.

¹⁰³ Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 406. και Απόφαση Μόμ.Πρ. Αθ. 2997/1995.

¹⁰⁴ Ν.3604/2007 άρθρο 49.

διαχειριστικών πράξεων . Όμως όταν λέμε έλεγχο σκοπιμότητας εννοούμε έναν έλεγχο με συγκεκριμένο περιεχόμενο και συγκεκριμένα όρια .¹⁰⁵

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο έκτακτος έλεγχος συμπληρώνει τον τακτικό έλεγχο και διαφέρει από αυτόν σε αρκετά σημεία. Συγκεκριμένα ο τακτικός έλεγχος είναι μόνιμος και περιοδικός και αποτελεί προϋπόθεση για τη νόμιμη λειτουργία της ΑΕ, ενώ ο έκτακτος έλεγχος διενεργείται εκτάκτως, δηλ. μόνο όταν ζητηθεί από τους δικαιούχους και διαταχθεί από το δικαστήριο, παύει δε αφότου ολοκληρωθεί . Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται από τακτικούς ελεγκτές, οι οποίοι αποτελούν όργανα της εταιρίας και διορίζονται από τη γ.σ, ενώ ο έκτακτος έλεγχος διενεργείται από έκτακτους ελεγκτές που διορίζονται από το δικαστήριο που διατάσσει τον έλεγχο. Ο τακτικός έλεγχος έχει ως αντικείμενο τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας, καθώς και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενώ ο έκτακτος έλεγχος έχει ως αντικείμενο κατά κανόνα συγκεκριμένες πράξεις διαχείρισης . Τέλος, ενώ ο τακτικός έλεγχος είναι από τη φύση του έλεγχος νομιμότητας των λογιστικών και διαχειριστικών πράξεων, ο έκτακτος έλεγχος μπορεί να είναι και έλεγχος σκοπιμότητας των διαχειριστικών πράξεων. Με βάση το γεγονός ότι υπάρχουν αυτές οι σημαντικές διαφορές μεταξύ τακτικού και εκτάκτου ελέγχου γίνεται δεκτό ότι η διενέργεια τακτικού ελέγχου δεν εμποδίζει και δεν καθιστά άνευ αντικειμένου τη διενέργεια και έκτακτου ελέγχου .¹⁰⁶

Η καθιέρωση λοιπόν του έκτακτου ελέγχου αποτελεί μια προσπάθεια συμπλήρωσης του τακτικού ελέγχου, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, θεωρείται ως μη απόλυτα επιτυχημένος θεσμός. Το γεγονός ότι οι τακτικοί ελεγκτές εκλέγονται από την πλειοψηφία των μετόχων, η οποία εκλέγει ταυτόχρονα και τα μέλη του δ.σ. μετατρέπει κατά κανόνα τον τακτικό έλεγχο σε απλό τύπο, αφού έτσι η πλειοψηφία που ασκεί τη διαχείριση ορίζει και τους ελεγκτές, δηλ. ελεγχόμενος και ελέγχων ταυτίζονται. Άλλωστε η πλειοψηφία των μετόχων εκλέγει ως μέλη του δ.σ. πρόσωπα, τα οποία μπορεί να καθοδηγεί, και έτσι όχι μόνο δεν χρειάζεται τον έλεγχο, αλλά και τον αποφεύγει, διότι προτιμάει οι λεπτομέρειες της διαχείρισης να μην γίνονται γνωστές. Για το λόγο αυτό εκλέγει ελεγκτές, οι οποίοι στο τέλος της χρήσης θα είναι διατεθειμένοι να υπογράψουν μια τυπική έκθεση ελέγχου, χωρίς τη διενέργεια ουσιαστικού ελέγχου.¹⁰⁷

Αυτά τα μειονεκτήματα του τακτικού ελέγχου υποχρέωσαν τον νομοθέτη να καθιερώσει και τον έκτακτο έλεγχο, με τον οποίο επιδιώκεται η προστασία των

¹⁰⁵ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.406

¹⁰⁶ Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 405. και Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.406

¹⁰⁷ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.406

συμφερόντων ορισμένων προσώπων και ιδίως της μειοψηφίας των μετόχων. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην προστασία ορισμένων προσώπων ή στη διευκόλυνση άσκησης της εποπτείας από ορισμένα άλλα πρόσωπα. Συγκεκριμένα με τον έλεγχο αυτόν επιδιώκεται καταρχήν η πληρέστερη προστασία της μειοψηφίας των μετόχων. Στο πλαίσιο αυτό η διενέργεια του έκτακτου ελέγχου παρέχει τη δυνατότητα ενημέρωσης της μειοψηφίας για τον τρόπο διαχείρισης της εταιρίας ,αλλά, επιπλέον, και εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, παρέχει και τη δυνατότητα στη μειοψηφία των μετόχων να συγκεντρώσουν το αναγκαίο αποδεικτικό υλικό για τη θεμελίωση αξιώσεων αποζημίωσης κατά των μελών του δ.σ. ή κατ' άλλων υπευθύνων και για την αποκατάσταση της τυχόν βλάβης που προκλήθηκε ή ακόμη συμβάλλει στην παρεμπόδιση επέλευσης και άλλης βλάβης στην εταιρική περιουσία .¹⁰⁸ Τέλος με τον έλεγχο αυτόν επιδιώκεται η διευκόλυνση, με τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων, της άσκησης από τις αρμόδιες αρχές της εποπτείας που προβλέπει ο νόμος για τις κοινές ΑΕ ή για τις ΑΕ που έχουν εισηγμένες τις μετοχές τους στο ΧΑΑ. Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι ο έκτακτος έλεγχος με τη μορφή αυτή δεν αρκεί για να διασφαλίσει τη διαφάνεια στη λήψη των αποφάσεων των οργάνων της ΑΕ. Για τα λόγο αυτό είναι απαραίτητο να υπάρξουν βελτιώσεις τόσο στο σύστημα έκτακτου ελέγχου όσο και στο σύστημα λήψης των αποφάσεων από τα όργανα της εταιρίας με στόχο την κατά το δυνατό μεγαλύτερη διαφάνεια στις αποφάσεις αυτές. ¹⁰⁹

Τα πρόσωπα στα οποία έχει παρασχεθεί από το νόμο το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου απαριθμούνται ρητά και περιοριστικά στο άρθρο 49 του νόμου 3604/2007 και είναι τα εξής¹¹⁰ :

α) δύο μειοψηφίες μετόχων και συγκεκριμένα:

- ✓ η λεγόμενη «μικρή μειοψηφία», δηλ. μέτοχος ή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το **1/20** του μετοχικού κεφαλαίου και
- ✓ η λεγόμενη «μεγάλη μειοψηφία», δηλ. μέτοχος ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το **1/5** του μετοχικού κεφαλαίου.

β) η διοίκηση και συγκεκριμένα:

- ✓ ο νομάρχης ή ο Υπουργός Ανάπτυξης (πρώην Εμπορίου) για όλες τις ΑΕ .

γ) για τις ΑΕ που έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες στο Χρηματιστήριο:

- ✓ η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

¹⁰⁸ Ν. Ρόκας Εμπορικές εταιρείες (Σάκκουλας 1996) σελ.267.

¹⁰⁹ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.407.

¹¹⁰ Ν.3604/2007 άρθρο 49.

Το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου της ΑΕ καθενός από τα παραπάνω πρόσωπα ή όργανα είναι αυτοτελές και τελείως ανεξάρτητο από το δικαίωμα άλλου δικαιούχου.

Η διενέργεια έκτακτου ελέγχου επιτρέπεται μόνο στην ανώνυμη εταιρία. Ως ανώνυμη εταιρία νοείται η εταιρία που έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1920 και έχει την έδρα της στην Ελλάδα. Επομένως η διενέργεια έκτακτου ελέγχου επιτρέπεται στην ημεδαπή εταιρία. Γίνεται πάντως δεκτό ότι ο έκτακτος έλεγχος μπορεί να είναι επιτρεπτός και σε εταιρίες που έχουν συσταθεί κατά το δίκαιο αλλοδαπής πολιτείας, αλλά έχουν την πραγματική τους έδρα στην Ελλάδα.¹¹¹

Δικαίωμα να ζητήσει έκτακτο έλεγχο έχει όχι κάθε μέτοχος, αλλά μόνο μέτοχος ή μέτοχοι που εκπροσωπούν ένα ελάχιστο ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου (μ.κ.) που ορίζεται στο νόμο. Συγκεκριμένα το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου παρέχεται σε δύο μειοψηφίες μετόχων:

- ✓ σε μετόχους που εκπροσωπούν τουλάχιστον το **1/20** του καταβεβλημένου μ.κ. και
- ✓ σε μετόχους που εκπροσωπούν το **1/5** του καταβεβλημένου μ.κ. Η πρώτη μειοψηφία έχει επικρατήσει να ονομάζεται «μικρή» μειοψηφία, ενώ η δεύτερη «μεγάλη» μειοψηφία. Παρόλο που το άρθρο 49 αναφέρεται σε «μετόχους», θεωρώντας ότι συνήθως ένας μέτοχος δεν συγκεντρώνει το ποσοστό του μ.κ., που απαιτείται από το νόμο ή το καταστατικό, είναι αυτονόητο ότι και ένας μέτοχος μπορεί ν' ασκήσει το δικαίωμα ελέγχου, εφόσον συγκεντρώνει το απαιτούμενο από το νόμο ποσοστό κεφαλαίου.¹¹²

Ως «μέτοχοι» νοούνται κατά πρώτο λόγο οι κύριοι των μετοχών, καθώς και εκείνοι οι οποίοι με συμφωνία ή με διάταξη νόμου μπορούν ν' ασκούν τα δικαιώματα του κυρίου της μετοχής. Η παροχή δικαιώματος ενεχύρου ή επικαρπίας στη μετοχή δεν στερεί τον κύριο της μετοχής από το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου. Έτσι δεν θεωρούνται ως μέτοχοι κατά την παραπάνω έννοια ο ενεχυρούχος δανειστής και ο επικαρπωτής της μετοχής, εκτός αν ο κύριος της μετοχής παραχώρησε σ' αυτούς ειδικώς και το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου. Επίσης το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου δεν μπορεί ν' ασκηθεί από τον κύριο ιδρυτικού τίτλου ή από τον ομολογιούχο. Για το σχηματισμό τόσο της μικρής όσο και της μεγάλης μειοψηφίας υπολογίζονται οι κοινές και οι προνομιούχες, με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου-μετοχές, οι δεσμευμένες μετοχές, καθώς και οι μετοχές που δεν

¹¹¹ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.409

¹¹² Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.410.

έχουν πλήρως αποπληρωθεί . Δεν έχει σημασία ο αριθμός των ψήφων που κατέχει ο μέτοχος, αλλά το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει.¹¹³

Η κατοχή του απαιτούμενου ποσοστού του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου κρίνεται κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου. Ως χρόνος άσκησης του δικαιώματος αυτού νοείται ο χρόνος υποβολής στο δικαστήριο της αίτησης για τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου και όχι ο χρόνος συζήτησης αυτής . Μείωση του ποσοστού αυτού μετά την υποβολή της αίτησης, π.χ. λόγω μεταγενέστερης αύξησης του μ.κ., στην οποία δεν συμμετείχε ο αιτών, είναι αδιάφορη και δεν ασκεί καμία έννομη επιρροή . Το δικαίωμα ελέγχου ασκείται αυτοπροσώπως από τον δικαιούχο μέτοχο, μπορεί] όμως ν' ασκηθεί και από πληρεξούσιο του μετόχου.¹¹⁴

Όπως προαναφέρθηκε, η μικρή μειοψηφία αποτελείται από μέτοχο ή μετόχους που εκπροσωπούν το **1/20** τουλάχιστον του καταβεβλημένου μ.κ. Ο νόμος εξάλλου επιτρέπει ρητά τη μείωση με το καταστατικό του παραπάνω ελάχιστου ποσοστού μέχρι του μισού αυτού, δηλ. μέχρι του **1/40** του καταβεβλημένου μ.κ. Έτσι το καταστατικό, αρχικό ή τροποποιημένο, μπορεί να ορίσει το ελάχιστο ποσοστό του μ.κ. που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου στο 1/25, στο 1/30, στο 1/35 και το κατώτερο μέχρι του 1/40 του καταβεβλημένου μ.κ. . Το καταστατικό δεν επιτρέπεται όμως ν' αυξήσει το ελάχιστο ποσοστό του 1/20, διότι η διάταξη του νόμου είναι δημόσιας τάξης και δεν μπορεί να τροποποιηθεί από την ιδιωτική βούληση . Η μεγάλη μειοψηφία αποτελείται από μέτοχο ή μετόχους που εκπροσωπούν το **1/5** του καταβεβλημένου μ.κ Το καταστατικό όμως δεν μπορεί ούτε ν' αυξήσει ούτε να μειώσει το απαιτούμενο ελάχιστο από το νόμο ποσοστό του **1/5** του μ.κ., διότι η διάταξη του σχετικού άρθρου 49 είναι αναγκαστικού δικαίου και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση της ούτε ως προς το ελάχιστο ποσοστό ούτε ως προς την έκταση του παρεχόμενου δικαιώματος.¹¹⁵

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 49 για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη μικρή μειοψηφία, δηλ. από μετόχους που εκπροσωπούντα 1/20 του καταβεβλημένου μ.κ., θα πρέπει να καταγγέλλονται πράξεις, από τις οποίες να πιθανολογείται η παράβαση διατάξεων του νόμου, του καταστατικού ή των αποφάσεων της γ.σ. Το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου πρέπει ν' ασκηθεί μέσα σε μία τριετία από την ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία τελέσθηκαν οι

¹¹³ Ν. Ρόκας όπ.παρ.σελ.185

¹¹⁴ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.411.

¹¹⁵ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.411-412.

καταγγελλόμενες πράξεις. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 4 άρθρου 49 οι αιτούντες μέτοχοι θα πρέπει μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης να τηρούν κατατεθειμένες τις μετοχές τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε άλλη αναγνωρισμένη ελληνική τράπεζα. Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι οι προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη μικρή μειοψηφία είναι η καταγγελία πράξεων, η πιθανολόγηση από τις καταγγελλόμενες πράξεις παράβασης διατάξεων του νόμου, του καταστατικού της ΑΕ ή των αποφάσεων της γ.σ., η μη παρέλευση ορισμένης προθεσμίας και η κατάθεση των μετοχών τους στους οργανισμούς που προβλέπει ο νόμος.¹¹⁶

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 40 για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη μεγάλη μειοψηφία, δηλ. από μετόχους που εκπροσωπούν το **1/5** του καταβεβλημένου μ.κ., απαιτείται να καθίσταται πιστευτό από τη όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται, όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Η αιτούσα μεγάλη μειοψηφία έχει δικαίωμα να ασκήσει το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου, μόνο αν δεν εκπροσωπείται στο δ.σ. της ΑΕ. Τέλος οι αιτούντες μέτοχοι θα πρέπει μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης να τηρούν κατατεθειμένες τις μετοχές τους στο ΤΠΔ ή στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε άλλη αναγνωρισμένη ελληνική τράπεζα. Τήρηση ορισμένης προθεσμίας δεν απαιτείται. Πρέπει όμως να γίνει δεκτό ότι η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση μακρού χρόνου.¹¹⁷ Επομένως οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη μεγάλη μειοψηφία είναι η καταγγελία μη χρηστής και μη συνετής διαχείρισης των εταιρικών υποθέσεων που προκύπτει από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων, η μη εκπροσώπηση της μεγάλης μειοψηφίας στο δ.σ. και η προηγούμενη κατάθεση των μετοχών της αιτούσας μειοψηφίας στους οργανισμούς που προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα:

Για να είναι βάσιμη η αίτηση της μεγάλης μειοψηφίας, θα πρέπει αυτή να καταγγέλλει ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και η συνετή διαχείριση και ότι αυτό καθίσταται «πιστευτό» από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων. Κατά συνέπεια από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων πρέπει να πιθανολογείται μη χρηστή και μη συνετή διαχείριση. Αν λοιπόν θεωρηθεί ότι η κακή πορεία των εταιρικών υποθέσεων αποτελεί το γεγονός που μπορεί

¹¹⁶ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.412

¹¹⁷ Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 411.

να κινήσει την υποψία στη μειοψηφία ότι η διαχείριση είναι μη χρηστή και μη συνετή, αυτή η υποψία θα πρέπει να πιθανολογηθεί από το δικαστήριο. Το δικαστήριο δηλ. θα πρέπει να πιθανολογήσει ότι η κακή πορεία οφείλεται στη μη χρηστή και μη συνετή διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Για να πιθανολογηθεί όμως ότι η κακή πορεία οφείλεται στη μη χρηστή και μη συνετή διαχείριση πρέπει να γίνει επίκληση από τη μειοψηφία πράξεων και συμπεριφορών που αποτελούν δείγματα μη χρηστής και μη συνετής διαχείρισης και αποτελούν ταυτόχρονα τη βάση για την πιθανολόγηση από το δικαστήριο ότι η κακή πορεία της εταιρίας οφείλεται στη μη χρηστή και μη συνετή διαχείριση. Επομένως δεν αρκεί απλώς η επίκληση της κακής πορείας της εταιρίας για να γίνει δεκτή η αίτηση για τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου, αλλά απαιτείται επιπλέον η επίκληση και πράξεων και συμπεριφορών που αποτελούν δείγματα μη χρηστής και μη συνετής διαχείρισης που οδήγησαν στην κακή πορεία της εταιρίας.¹¹⁸

Πιο συγκεκριμένα το έναυσμα για τη άσκηση του δικαιώματος ελέγχου από τη μεγάλη μειοψηφία αποτελεί η πορεία της εταιρίας. Όταν η διαχείριση φέρνει κέρδη στην εταιρία και γενικά βελτιώνει την οικονομική κατάσταση της δεν μπαίνει κανείς στη σκέψη να ζητήσει έλεγχο. Έλεγχο θα ζητήσει αν η εταιρία δεν πηγαίνει καλά. Επομένως η κακή πορεία της εταιρίας αποτελείτο σημάδι ότι κάτι δεν πάει καλά με την εταιρία, το οποίο παρέχει στη μεγάλη μειοψηφία την αφορμή για να ζητήσει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου. Η πορεία αυτή πρέπει να είναι κακή, δηλ. πρέπει να υπάρχει μια ζημιογόνα κατεύθυνση της εταιρίας υπό την έννοια ότι υπάρχει μια τάση χειροτέρευσης της κατάστασης της, χωρίς όμως απαραίτητα να υπάρχουν και ζημιές. Χειροτέρευση της κατάστασης της εταιρίας υπάρχει όταν διαπιστώνεται γενικά μια χειροτέρευση των διαφόρων οικονομικών μεγεθών της εταιρίας ή όταν η εταιρία παρουσιάζει μεν κέρδη, αλλά λιγότερα από αυτά που θα μπορούσε να παρουσιάσει. Οι αιτούντες μέτοχοι θα πρέπει να παρουσιάζουν την κακή πορεία της εταιρίας συγκριτικά από χρήση σε χρήση.¹¹⁹ Η κακή πορεία της εταιρίας αποτελεί, όπως προαναφέρθηκε, το γεγονός που μπορεί να κάνει τη μεγάλη μειοψηφία να «πιστέψει» ότι η διοίκηση της εταιρίας δεν γίνεται με συνετό και χρηστό τρόπο. Γι' αυτό το λόγο η κακή αυτή πορεία πρέπει να υφίσταται κατά το χρόνο άσκησης της σχετικής αίτησης. Όμως η καλή ή κακή πορεία μιας εταιρίας δεν οφείλεται πάντοτε στη μη χρηστή ή μη συνετή διαχείριση, αλλά μπορεί να οφείλεται,

---

¹¹⁸ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.421.

¹¹⁹ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.421.

και αυτό είναι πολύ πιθανό, στις οικονομικές, νομισματικές, πολιτικές και άλλες συγκυρίες που συμβαίνουν πολύ συχνά στον χώρο της.¹²⁰

Όπως προαναφέρθηκε ο νόμος επιβάλλει ως αρνητική προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη μεγάλη μειοψηφία τη μη εκπροσώπηση της στο δ.σ. της ΑΕ. Έτσι η μεγάλη μειοψηφία δεν έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου, αν εκπροσωπείται στο δ.σ. της εταιρίας. Ο περιορισμός αυτός στηρίζεται στην αντίληψη ότι οι μέτοχοι που εκπροσωπούνται στο δ.σ. έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν τη διαχείριση της ΑΕ και επομένως δεν πρέπει να παρεμβαίνουν στο έργο του δ.σ. Σημειώνουμε ότι στα μέλη του δ.σ. της ΑΕ αναγνωρίζεται αυτοτελές δικαίωμα πληροφόρησης για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων. Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι οι εκπρόσωποι της μειοψηφίας στο δ.σ. δεν έχουν πάντοτε τη δυνατότητα ελέγχου της όλης δραστηριότητας του δ.σ.¹²¹. Εξάλλου η άσκηση του δικαιώματος ελέγχου από τη μεγάλη μειοψηφία, παρόλο που αυτή εκπροσωπείται στο δ.σ., θα μπορούσε να σημαίνει και έλλειψη εμπιστοσύνης και προς τους συμβούλους που αυτή διόρισε, τους οποίους μπορεί στο μέλλον ν' ανακαλέσει, αλλά θέλει προηγουμένως να ελέγξει. Έτσι οι μέτοχοι της μεγάλης μειοψηφίας δεν έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου, αν οι ίδιοι είναι μέλη του δ.σ. της εταιρίας ή εκπροσωπούνται σ' αυτό ή αν έχουν δικαίωμα από το καταστατικό απευθείας διορισμού ορισμένων μελών του δ.σ. ή αν έχουν διορισθεί από το δικαστήριο με βάση το άρθρο 69 ΑΚ ως προσωρινή διοίκηση της ΑΕ.¹²²

Από τις διατάξεις του άρθρου 49 προκύπτει ότι το η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει το δικαίωμα να ασκήσει έκτακτο ελέγχου μόνο στις ΑΕ που έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες στο χρηματιστήριο, ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στο πλαίσιο είτε κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου, είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών εφόσον καταγγέλλει συγκεκριμένες πράξεις από τις οποίες πιθανολογείται η παραβίαση διατάξεων του νόμου, του καταστατικού ή των αποφάσεων της γ.σ. και εφόσον ασκήσει το δικαίωμα αυτό μέσα σε μια τριετία από την ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγιναν οι καταγγελλόμενες πράξεις.¹²³

Η διοίκηση επίσης έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου στην ΑΕ, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι οι οποίοι γεννούν την υπόνοια ότι η

¹²⁰ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.421

¹²¹ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.424

¹²² Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.425

¹²³ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.428 και Νόμος 148/1967.

κατάρτιση του ισολογισμού, αλλά και η εν γένει οικονομική διαχείριση και λειτουργία της ΑΕ δεν γίνεται σύμφωνα με το νόμο, το καταστατικό και τις αποφάσεις της γ.σ. Η διενέργεια έκτακτου ελέγχου στην ΑΕ, ασκείται εκ μέρους της διοικήσεως μέσα σε μια τριετία από την ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγιναν οι καταγγελλόμενες πράξεις. Επομένως για την άσκηση του δικαιώματος έκτακτου ελέγχου από τη διοίκηση θα πρέπει να συντρέχουν δύο προϋποθέσεις: επίκληση σοβαρών λόγων από τους οποίους πιθανολογείται η κατάρτιση του ισολογισμού και η άσκηση της εν γένει οικονομικής διαχείρισης της ΑΕ κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού ή των αποφάσεων της γ. σ. και η τήρηση ορισμένης προθεσμίας. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι ίδιες τόσο για τον νομάρχη ή τον Υπουργό Ανάπτυξης όσο και για τον εποπτεύοντα Υπουργό.¹²⁴

Όπως προαναφέρθηκε, το δικαίωμα έκτακτου ελέγχου ασκείται με αίτηση που υποβάλλεται από τον δικαιούχο στο αρμόδιο δικαστήριο και στρέφεται κατά της εταιρίας, της οποίας ζητείται ο έλεγχος¹²⁵. Μπορεί επίσης να στρέφεται και κατά των μελών του δ.σ. της ΑΕ. Η αίτηση μπορεί να σωρευθεί στο ίδιο δικόγραφο με την αίτηση για τον διορισμό προσωρινού δ.σ. της ΑΕ σύμφωνα με τα άρθρα 218 και 741 ΚΠολΔ. Η αίτηση περιλαμβάνει τα στοιχεία του αιτούντος, π.χ. τα ονόματα των αιτούντων μετόχων και το ακριβές ποσοστό του μ.κ. που εκπροσωπούν, καθώς επίσης και την επωνυμία και την έδρα της ΑΕ, της οποίας ζητείται ο έλεγχος. Επίσης περιλαμβάνει έκθεση των πραγματικών περιστατικών που δικαιολογούν την υποβολή της αίτησης. Ανάλογα με το πρόσωπο που ζητάει τη διενέργεια του ελέγχου θα πρέπει να καταγγέλλονται συγκεκριμένες πράξεις διαχείρισης και ν' αναφέρονται περιστατικά ή σοβαροί λόγοι, από τους οποίους να μπορεί να πιθανολογηθεί από το δικαστήριο η ανάγκη διενέργειας του έκτακτου ελέγχου¹²⁶.

Ακόμη στην περίπτωση που την αίτηση την υποβάλλουν οι μειοψηφίες των μετόχων πρέπει να αναφέρεται σ' αυτή ότι έχουν κατατεθεί οι μετοχές στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε άλλη αναγνωρισμένη τράπεζα. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από τη σχετική βεβαίωση ενός από τους παραπάνω οργανισμούς ότι έχουν κατατεθεί σ' αυτόν οι μετοχές που αποτελούν το συγκεκριμένο ποσοστό μειοψηφίας. Η βεβαίωση θα πρέπει να προσαχθεί το αργότερο κατά τη συζήτηση της αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο. Δεν

¹²⁴ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.429-430.

¹²⁵ Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 407.

¹²⁶ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.433.

απαιτείται ν' αναφέρεται στην αίτηση ή στην βεβαίωση ότι οι μέτοχοι δεν έχουν το δικαίωμα να αναλάβουν τις μετοχές τους πριν από την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Τέλος η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει το αίτημα προς το δικαστήριο να διατάξει τον έκτακτο έλεγχο και να διορίσει έκτακτους ελεγκτές. Η αίτηση επιδίδεται στην εταιρία, της οποίας ζητείται ο έλεγχος . Κοινοποίηση της αίτησης στον εισαγγελέα δεν απαιτείται¹²⁷.

Η αίτηση υποβάλλεται πάντοτε και ανεξάρτητα από το ύψος του μ.κ. της ΑΕ στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας . Ως έδρα της ΑΕ νοείται η καταστατική της έδρα, δηλ. ο τόπος που ορίζεται στο κατά στατικό της ΑΕ ως έδρα της¹²⁸ . Αν όμως η καταστατική έδρα δεν συμπίπτει με τον τόπο όπου πράγματι ασκείται η διοίκηση της εταιρίας, τότε ως έδρα νοείται ο τόπος όπου πράγματι ασκείται η διοίκηση της εταιρίας¹²⁹ . Αντίθετα το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται υποκατάστημα της ΑΕ δεν έχει αρμοδιότητα να διατάξει τον έκτακτο έλεγχο της ΑΕ .

¹²⁷ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.434

¹²⁸ Ν.2190/1920. Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.433 αρ.6 και αρ. 51 του Αστικού Κώδικα.

¹²⁹ Λ.Γεωργακόπουλος όπ. π., σελ 127.

10. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το άρθρο 50 του νόμου 3604/2007 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 49^α του νόμου 2190 /1920 καθορίζει τα πρόσωπα στα οποία μπορεί να ανατεθεί από το δικαστήριο η διενέργεια έκτακτου ελέγχου της εταιρείας ,καθώς και τα πρόσωπα στα οποία υποβάλλεται το πόρισμα ελέγχου¹³⁰. Συγκεκριμένα καθορίζονται τα εξής:

Το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 49 του νόμου 3604/2007, δηλαδή το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η εταιρεία αναθέτει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου σε έναν τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή – λογιστή που είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 13 του ΠΔ 226/1992 (ΦΕΚ Α΄ 120). Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται ότι, η αμοιβή των ελεγκτών για τη διενέργεια του ελέγχου, θα καθορίζεται, μετά την ολοκλήρωσή του, από το Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και ότι θα καταβάλλεται από την εταιρεία στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος. Το δικαστήριο μπορεί να επιρρίψει στον αιτούντα το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών.

Το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, ιδιαίτερα το μέγεθος της εταιρείας, τις καταγγελλόμενες πράξεις και τις αναμενόμενες ελεγκτικές εργασίες, μπορεί, αντί ορκωτών ελεγκτών – λογιστών, να διορίσει ως ελεγκτές λογιστές – φοροτεχνικούς α΄ τάξης μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση του δικαστηρίου ορίζει και την αμοιβή των ελεγκτών αυτών, η οποία καταβάλλεται από την εταιρεία στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος μετά την ολοκλήρωσή του. Το δικαστήριο μπορεί να επιρρίψει στον αιτούντα το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών. Η αμοιβή υπόκειται σε αναθεώρηση μετά τη διενέργεια του ελέγχου, με αίτηση του ελεγκτή ή του βαρυνόμενου με την καταβολή της.

Οι ελεγκτές οφείλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να περατώσουν το έργο που τους ανατέθηκε και να υποβάλουν το πόρισμά τους στην ελεγχόμενη εταιρεία, στην αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή και στο πρόσωπο που ζήτησε τον έλεγχο. Αν η ελεγχόμενη εταιρεία έχει μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς, στο πλαίσιο είτε κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, η έκθεση πρέπει να υποβάλλεται και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εάν οι ελεγκτές διαπιστώνουν παραβάσεις που

---

¹³⁰ Ε. Περάκης Το Νέο δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.129

τιμωρούνται ποινικά, οφείλουν να υποβάλλουν την έκθεσή τους και στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.¹³¹

ΓΑΝΕΣΤΗΜΟ ΓΕΡΑΝ

---

¹³¹ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 Περί Ανωνύμων Εταιρειών (Σταμούλης 2007) σελ.110 και σελ 280.

11. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Προστίθεται το νέο άρθρο 49α στο ΚΝ 2190/1920 που αφορά στο δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της από την εταιρεία. Πρόκειται για περιορισμένο δικαίωμα εξόδου του μετόχου μετά από δικαστική απόφαση για εξαιρετικά περιορισμένους λόγους. Συγκεκριμένα, προβλέπεται με δικαστική παρέμβαση η δυνατότητα εξαγοράς της μειοψηφίας από την εταιρία μετά από σχετική αίτηση της μειοψηφίας προς το αρμόδιο δικαστήριο, εάν η γενική συνέλευση έλαβε ορισμένες βλαπτικές για τη μειοψηφία αποφάσεις (μεταφορά της έδρας σε άλλο κράτος, εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών και αλλαγή του σκοπού της εταιρίας), ή για άλλους λόγους που ορίζονται στο καταστατικό. Η ρύθμιση αυτή αφορά μόνο τις μη εισηγμένες εταιρίες. Για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες το παρόν άρθρο δεν έχει εφαρμογή. Το άρθρο 49α προστέθηκε στο ΚΝ 2190/1920 με το άρθρο 59 του Ν 3604/2007¹³². Αναλυτικότερα:

Στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του, παρόντος άρθρου, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με αγωγή την εξαγορά των μετοχών τους από την εταιρεία, εάν εκ των λόγων αυτών η παραμονή τους σε αυτή καθίσταται, κατά τρόπο προφανή, ιδιαίτερα ασύμφορη. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαίωμα αυτό υφίσταται υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες μέτοχοι παράστησαν στη γενική συνέλευση και αντιτάχθηκαν στη λήψη της σχετικής απόφασης, εκτός αν, στην περ. γ' της παρ. 2, ο λόγος εξαγοράς δεν σχετίζεται με τέτοια απόφαση.

2. Εξαγορά μπορεί να ζητηθεί:

α) εάν η γενική συνέλευση αποφάσισε τη μεταφορά της έδρας της εταιρείας σε άλλο κράτος,

β) εάν η γενική συνέλευση αποφάσισε την εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών ή την αλλαγή του σκοπού της εταιρείας,

γ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπει και σχετική προθεσμία για την άσκηση της αγωγής.

¹³² Ε. Περράκης Το Νέο δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.168 και Νόμος 3604/2007 άρθρο 59.

3. Η αγωγή της παρ. 1 μπορεί να ασκηθεί εντός τριών (3) μηνών από τη συντέλεση της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού. Στην περ. γ ' της παρ. 2 η αγωγή ασκείται εντός της προθεσμίας που προβλέπει το καταστατικό.

4. Το δικαστήριο ορίζει το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, πού διενεργείται από την επιτροπή της παρ. 1 ή από τα πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 9. Εάν οι ενάγοντες μέτοχοι δεν αποδέχονται το τίμημα που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να αρνηθούν την εξαγορά, επιβαρύνονται όμως με τα έξοδα της δίκης για τον προσδιορισμό της αξίας των μετοχών τους.

5. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας εάν η διατασόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας ππαίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά..

6. Στην περίπτωση της εξαγοράς σύμφωνα με το παρόν άρθρο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 4 έως 9 του άρθρου 16.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.¹³³

---

¹³³ Α. Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 Περί Ανωνύμων Εταιρειών (Σταμούλης 2007) σελ.151 ,και Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.168-169

12. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ ΜΕΤΟΧΟ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, εάν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί τουλάχιστον το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) του μετοχικού κεφαλαίου της, ένας ή περισσότεροι από τους λοιπούς μετόχους μπορούν να ζητήσουν με αγωγή, η οποία ασκείται εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών από τότε που ο μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό, την εξαγορά της συμμετοχής τους από το μέτοχο αυτόν. Στο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που κατέχει ο παραπάνω μέτοχος συνυπολογίζονται τα ποσοστά που κατέχουν: α) συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε, β) ο ή η σύζυγος του και γ) συγγενείς του μέχρι και του τρίτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

2. Αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 49α του παρόντος.

Με το άρθρο 60 του νόμου 3604/2007 προστίθεται νέο άρθρο 49β στο ΚΝ 2190/1920, με το οποίο θεσπίζεται το δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει με δικαστική παρέμβαση την εξαγορά των μετοχών της από τον κατά 95% πλειοψηφούντα μέτοχο («sell-out»). Η ρύθμιση βαίνει ανεξάρτητα από το όμοιο δικαίωμα της μειοψηφίας σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν 3461/2006 για τις δημόσιες προτάσεις.¹³⁴

¹³⁴ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 Περί Ανωνύμων Εταιρειών (Σταμούλης 2007) σελ.284 και Νόμος 3607/2007 άρθρο 60.

13. ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΟΥΝΤΑ

ΜΕΤΟΧΟ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημοσία πρόταση αγοράς κινητών αξιών, εάν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της μπορεί να εξαγοράσει τις μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων έναντι ανταλλάγματος, που πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών. Το δικαίωμα αυτό ασκείται εντός πέντε (5) ετών από τότε που ο πλειοψηφών μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό.

2. Στον έλεγχο των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και στον προσδιορισμό του ανταλλάγματος προβαίνει, μετά από αίτηση του πλειοψηφούντος μετόχου, το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Ο αιτών υποβάλλει στο δικαστήριο έκθεση πραγματογνωμοσύνης, που συντάσσεται από την επιτροπή της παρ. 1 ή από τα πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 9. Το δικαστήριό δεν δεσμεύεται από την έκθεση αυτή.

3. Ο πλειοψηφών μέτοχος οφείλει να παρακαταθέσει το συνολικό αντάλλαγμα, που αντιστοιχεί στις μετοχές της μειοψηφίας, σε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αναλαμβάνει να καταβάλει το αντάλλαγμα στους δικαιούχους μετόχους, μετά από έλεγχο της νομιμοποίησής τους. Η καταβολή γίνεται με την παράδοση των μετοχικών τίτλων, εφόσον έχουν εκδοθεί. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφυλαχθεί του δικαιώματος να παρακαταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το μέρος του ανταλλάγματος που δεν αναζητήθηκε για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Η παρακατάθεση του ανταλλάγματος στο πιστωτικό ίδρυμα συνοδεύεται από τη δικαστική απόφαση της παρ. 2 και αντίγραφο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης. Οι μειοψηφούντες μέτοχοι δικαιούνται να λάβουν αντίγραφα των παραπάνω εγγράφων έναντι του κόστους αυτών.¹³⁵

4. Η άσκηση του δικαιώματος της παρ. 1 γίνεται, επί ποινή ακυρότητας, με σχετική δημόσια δήλωση, που περιλαμβάνει:

¹³⁵ Ε. Περάκης Το Νέο δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.170-171 και Νόμος 3604/2007 άρθρο 61.

α) την επωνυμία της εταιρείας, τα στοιχεία του ασκούντος το δικαίωμα και το ποσοστό που ο τελευταίος έχει στην εταιρεία,

β) τα στοιχεία και το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος και τον προσδιορισμό του ανταλλάγματος,

γ) τα στοιχεία ίου πιστωτικού ιδρύματος όπου έχει γίνει η παρακατάθεση του ανταλλάγματος και από το οποίο οι μέτοχοι της μειοψηφίας μπορούν να εισπράξουν το αντάλλαγμα, καθώς και τυχόν προϋποθέσεις για την είσπραξη τούτου. Ιδιαίτερα, πρέπει να επισημαίνεται η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να παρακαταθέσει το αντάλλαγμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

5. Η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου δημοσιεύεται σύμφωνα με την παρ. Γ2 του άρθρου 26 και καταχωρίζεται στο Μητρώο κατά το άρθρο 7β. Από την ημερομηνία της τελευταίας δημοσίευσης ή της καταχώρισης, οι μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων περιέρχονται αυτοδικαίως στον πλειοψηφούντα μέτοχο, και οι μειοψηφούντες μέτοχοι μπορούν να εισπράξουν αμέσως το αντάλλαγμα. Εάν έχουν εκδοθεί μετοχικοί τίτλοι, μέχρι την παράδοση τους κατά την παρ. 3, αυτοί ενσωματώνουν μόνο το δικαίωμα λήψης του ανταλλάγματος.

6. Εάν οι μέτοχοι της μειοψηφίας είναι γνωστοί, ιδίως όταν πρόκειται για ονομαστικές μετοχές, η δήλωση της παρ. 5 μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς τους μετόχους, με τρόπο που αποδεικνύει την παραλαβή της. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών κάθε μετόχου επέρχεται κατά το χρόνο της τελευταίας γνωστοποίησης, η οποία πρέπει να συντελεσθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την πρώτη. Σχετική ειδοποίηση για το χρόνο της πρώτης: και της τελευταίας γνωστοποίησης γίνεται με νέα δήλωση του μετόχου που ασκεί το δικαίωμα εξαγοράς με τον ίδιο τρόπο.¹³⁶

7. Η μεταβίβαση των μετοχών δεν κωλύεται από τυχόν άσκηση ένδικων μέσων, αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης ή τριτανakoπής κατά της απόφασης που διαπίστωσε τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε το αντάλλαγμα. Στην περίπτωση αυτή, αξίωση αποζημίωσης δεν αποκλείεται.

---

¹³⁶ Α. Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 Περί Αωνύμων Εταιρειών (Σταμούλης 2007) σελ. 153 και Νόμος 3607/2007 άρθρο 61.

Αναλυτικότερα:

Με το άρθρο 61 του νόμου 3604/2007 προστίθεται νέο άρθρο 49γ στο ΚΝ 2190/1920 που αφορά στην εξαγορά των μετοχών της μειοψηφίας από τον κατά 95% πλειοψηφούντα μέτοχο (squeeze-out). Ειδικότερα, ορίζεται πενταετής προθεσμία, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία ο πλειοψηφών μέτοχος απέκτησε το προαναφερόμενο ποσοστό, εντός της οποίας ο μέτοχος αυτός μπορεί να εξαγοράσει τις μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων έναντι ανταλλάγματος. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι μετά από αίτηση του πλειοψηφούντος μετόχου το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας ελέγχει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και προσδιορίζει το σχετικό αντάλλαγμα, το οποίο ο πλειοψηφών μέτοχος οφείλει να παρακαταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Επίσης, προβλέπεται ότι η άσκηση του δικαιώματος γίνεται με σχετική δημόσια δήλωση, καθορίζεται το περιεχόμενο αυτής και ο τρόπος δημοσίευσής της. Αν οι μέτοχοι της μειοψηφίας είναι γνωστοί, ιδίως όταν πρόκειται για ονομαστικές μετοχές, η δήλωση μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς τους μετόχους, με τρόπο που να αποδεικνύεται η παραλαβή της. Τέλος, ορίζεται ότι η μεταβίβαση των μετοχών δεν κωλύεται από τυχόν άσκηση ενδίκων μέσων, αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης ή τριτανακοπής κατά της απόφασης που διαπίστωσε τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε το αντάλλαγμα. Και εδώ η ρύθμιση είναι ανεξάρτητη εκείνης του άρθρου 27 του Ν 3461/2006 για τις δημόσιες προτάσεις για την απόκτηση των μετοχών της μειοψηφίας.¹³⁷

---

¹³⁷ Α.Δημητράκα (2007) όπ. π.σελ.284.

14. ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στην προστασία της μειοψηφίας εντάσσεται και το δικαίωμα των μετόχων να ζητήσουν την λύση της εταιρείας ύστερα από δικαστική απόφαση. Συγκεκριμένα το δικαίωμα αυτό των μετόχων της μειοψηφίας προβλέπεται από την διάταξη του άρθρου 57 του νόμου 3604/2007 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 48 του νόμου 2190/1920, και η οποία ορίζει τα εξής¹³⁸ :

Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση μετά από αγωγή μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (**1/3**) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, εάν υφίσταται προς τούτο σπουδαίος λόγος, που, κατά τρόπο προφανή και μόνιμο, καθιστά τη συνέχιση της εταιρείας αδύνατη. Σπουδαίος λόγος κατά την προηγούμενη παράγραφο υφίσταται, ιδίως, εάν, λόγω ίσων συμμετοχών στην εταιρεία, η εκλογή διοικητικού συμβουλίου είναι αδύνατη ή η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργήσει. Η αγωγή απευθύνεται κατά της εταιρείας ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου της έδρας της. Άλλοι μέτοχοι, εάν εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (**1/5**) του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη.

Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφαση του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως έξι (6) μήνες και μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες. Εάν παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων. Με αίτηση των μετόχων που έχουν ασκήσει παρέμβαση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετόχων του ενάγοντος ή των εναγόντων. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται από την επιτροπή της παρ. 1 ή από τα πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 9. Η τυχόν απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας διαμέσου της εξαγοράς λαμβάνεται ιδιαίτερα υπ' όψιν. Η, αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό πού πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσυζητήσει μέχρι είκοσι

¹³⁸ Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ.164

τοις εκατό (20%). Σε περίπτωση εξαγοράς μετοχών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, τυχόν διατάξεις του καταστατικού για δέσμευση των μετοχών αυτών, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3, δεν λαμβάνονται υπ' όψιν, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας εάν η διατασσόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά. Η αγωγή για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της δημοσιεύονται στο Μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 7β. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιριών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Σύμφωνα με το παρόν άρθρο¹³⁹ ρυθμίζεται η περίπτωση εκείνη της δικαστικής λύσης εταιρίας όπου, ιδίως λόγω ίσων συμμετοχών, η συνέχιση της εταιρίας αποβαίνει αδύνατη. Ενάγοντες μπορεί να είναι μέτοχος ή μέτοχοι που συγκεντρώνουν το 1/3 του κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή όμως μπορεί να παρέμβουν άλλοι μέτοχοι που έχουν το 1/5 του κεφαλαίου και να ζητήσουν την εξαγορά των μετοχών του αιτούντος. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αφορούν μόνο τις μη εισηγμένες εταιρίες, διότι στις εισηγμένες ο μέτοχος μπορεί καταρχήν να εξέλθει της εταιρίας εκποιώντας τις μετοχές του.¹⁴⁰ Η αγωγή θα πρέπει να απευθύνεται κατά της εταιρείας ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, ενώ, πριν τη λήψη της σχετικής απόφασης χορηγείται προθεσμία δύο έως έξι μηνών με δυνατότητα παράτασης στην εταιρεία για άρση των λόγων της λήξης.¹⁴¹

¹³⁹ Νόμος 3604/2007 αρ.57.

¹⁴⁰ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.164-165

¹⁴¹ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.283.

15. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ Η ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ

Η γενική θέση του μετόχου με τις νέες διατάξεις του νόμου 3604/2007 βελτιώθηκε σε πολλά σημεία όπως παραδείγματος χάρη με την δυνατότητα πρόσβασης στη γενική συνέλευση μέσω τηλεδιάσκεψης ή από απόσταση. Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 37 του νόμου 3604/2007 η οποία αντικατέστησε τις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου 28 του νόμου 2190/1920.¹⁴² Προκειμένου για εταιρείες που δεν έχουν μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο είναι δυνατή η διεξαγωγή γενικής συνέλευσης μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον τούτο προβλέπεται από το καταστατικό. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορούν να ορισθούν ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφάλειας, προκειμένου να θεωρείται η συνέλευση έγκυρη, καθώς και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής και σε εταιρείες, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο η απόφαση αυτή εκδίδεται υστέρα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.¹⁴³

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής στην ψηφοφορία κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων με την εκ των προτέρων αποστολή στους μετόχους των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της γενικής συνέλευσης και σχετικών ψηφοδελτίων με τα θέματα αυτά. Τα θέματα και τα ψηφοδέλτια μπορεί να διατίθενται και η συμπλήρωση τους να γίνεται και ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν με τον τρόπο αυτόν υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον τα σχετικά ψηφοδέλτια έχουν παραληφθεί από την εταιρεία δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της γενικής συνέλευσης. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να ορίζονται οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των μετοχών και διασφάλισης της προέλευσης της ψήφου, η διαδικασία για την εξ αποστάσεως συμμετοχή στη γενική συνέλευση, καθώς και η τύχη των ψήφων που έχουν σταλεί σε περίπτωση ματαίωσης ή αναβολής της

¹⁴² Νόμος 3604/2007 παρ.2 άρθρο 37.

¹⁴³ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.90.

συνέλευσης. Προκειμένου περί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.¹⁴⁴

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΑΙΑ

---

¹⁴⁴ Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ.110

16. ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Στα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας περιλαμβάνεται και το δικαίωμα της αίτησης ακυρωσίας των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Στο άρθρο 42 του Ν 3604/2007 που αναμορφώνει το άρθρο 35α ΚΝ 2190/1920, προβλέπεται ότι η ακυρωσία επιφυλάσσεται στις αποφάσεις που έχουν ληφθεί με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή από συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί. Αφορά, δηλαδή, καταρχήν την παράβαση διατάξεων που αφορούν τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Έχουν προστεθεί οι περιπτώσεις της μη παροχής οφειλόμενων πληροφοριών και της απόφασης που αποτελεί κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, υπό τους όρους του άρθρου 281του Αστικού Κώδικα . Την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μέτοχοι, κάτοχοι μετοχών που εκπροσωπούν ποσοστό ίσο με το **2%** του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από την περίπτωση που το ελάττωμα οφείλεται σε μη παροχή πληροφοριών, οπότε την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μέτοχοι που κατέχουν μετοχές που εκπροσωπούν ποσοστό ίσο με το **10%** του μετοχικού κεφαλαίου. Εισάγεται επίσης αξίωση αποζημίωσης των μετόχων που βλάπτονται από την ακυρώσιμη απόφαση, αλλά που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση της για το λόγο ότι δεν έχουν τα απαιτούμενα ποσοστά.¹⁴⁵ Ειδικότερα το νέο άρθρο 42 του νόμου 3604/2007 προβλέπει ότι:

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 35β και 35γ, απόφαση της γενικής συνέλευσης που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει και για αποφάσεις τις οποίες έλαβε γενική συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί.

2. Ακυρώσιμη είναι και η απόφαση που λήφθηκε: α) χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες, που ζητήθηκαν κατά το άρθρο 39 από μετόχους, οι οποίοι ζητούν την ακύρωση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, ή β) κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.¹⁴⁶

3. Η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί με αγωγή από οποιονδήποτε μέτοχο, κάτοχο μετοχών που εκπροσωπούν τα δύο εκατοστά **(2/100)** του κεφαλαίου, αν δεν

¹⁴⁵ Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2007) σελ.118 και Νόμος 3604/2007 άρθρο 42.

¹⁴⁶ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.117

παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση. Την ακύρωση μπορεί να ζητήσει και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, εάν παρίσταται ανάγκη, το δικαστήριο της παραγράφου 6 διορίζει, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, ειδικό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Στην παρ. α' της παρ. 2, την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μόνο οι μέτοχοι που ζήτησαν τις πληροφορίες, εφόσον εκπροσωπούν το ένα εικοστό **(1/20)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.¹⁴⁷

4. Μέτοχοι, που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση επειδή δεν έχουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να αξιώσουν από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν εξαιτίας του γεγονότος ότι η απόφαση λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από γενική συνέλευση που δεν συγκλήθηκε ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν. Αξίωση αποζημίωσης έχουν κατά τις γενικές διατάξεις οι μέτοχοι και αν ακόμη η απόφαση ακυρώθηκε.

5. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να ακυρωθεί εξαιτίας: α) συμμετοχής σε αυτή προσώπων που δεν είχαν το δικαίωμα αυτό, εκτός εάν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη πλειοψηφίας, β) ακυρότητας ή ακυρωσίας επί μέρους ψήφων, εκτός εάν οι ψήφοι αυτές ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη πλειοψηφίας, γ) ανακρίβειας, αοριστίας ή πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός εάν για τους λόγους αυτούς δεν είναι δυνατόν να διαγνωσθεί το περιεχόμενο της απόφασης, δ) ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εκτός εάν για το λόγο αυτόν δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων.

6. Η αγωγή ακύρωσης της απόφασης της γενικής συνέλευσης εκδικάζεται από το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.

7. Η ανωτέρω αγωγή στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή του σχετικού πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή, εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα; από την καταχώριση της στο Μητρώο.

¹⁴⁷ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.97

Εντός της ίδιας προθεσμίας ασκείται και η αγωγή αποζημίωσης κατά την παρ. 4.

8. Οι ενάγοντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν ότι, τόσο κατά την άσκηση όσο και κατά τη συζήτηση της αγωγής, έχουν τις μετοχές που τους παρέχουν το δικαίωμα να ασκήσουν την, αγωγή. Εάν μετά την άσκηση της αγωγής οι ενάγοντες μέτοχοι μεταβιβάσουν όλες τις μετοχές ή μέρος τούτων, ώστε κατά τη συζήτηση της αγωγής να μην συγκεντρώνουν πλέον τα ποσοστά της παρ. 3, οι ενάγοντες μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με τις προτάσεις τους αποζημίωση σύμφωνα με την παρ. 4.¹⁴⁸

9. Η ακύρωση της απόφασης ισχύει έναντι πάντων. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να λάβει τα μέτρα που επιβάλλει η κατάσταση η οποία προέκυψε από την ακύρωση. Σε κάθε περίπτωση δεν θίγονται τα δικαιώματα τρίτων που αποκτήθηκαν με απόφαση που ακυρώθηκε ή με πράξη που διενεργήθηκε με βάση την απόφαση αυτή» εκτός αν ο τρίτος γνώριζε ή αγνοούσε από βαριά αμέλεια το ελάττωμα της απόφασης.¹⁴⁹

10. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα και, σε κάθε περίπτωση, εντός της προθεσμίας της παρ. 7, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της ισχύος της απόφασης. Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.

11. Η δικαστική απόφαση που ακυρώνει απόφαση της γενικής συνέλευσης και η δικαστική απόφαση με την οποία αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β.¹⁵⁰

Οι ακυρώσιμες αποφάσεις της γενικής συνέλευσης πρέπει να διακρίνονται από τις ανυπόστατες αποφάσεις. Μια απόφαση είναι ανυπόστατη όταν π.χ. λαμβάνεται εκτός γενικής συνελεύσεως από μόνους τους μετόχους της πλειοψηφίας ή στη γενική μεν αλλά από πρόσωπα, τα οποία δεν είναι μέτοχοι, ή πάνω σε θέματα για τα οποία δεν έχει αρμοδιότητα η γενική συνέλευση.¹⁵¹

¹⁴⁸ Ν.3604/2007 άρθρο 42.

¹⁴⁹ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.117

¹⁵⁰ Α.Δημητράκα όπ. π.σελ.97

¹⁵¹ Ν.Ρόκας Εμπορικές Εταιρείες (Σάκκουλας 1996) σελ. 191

17. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΕ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ

Στην προστασία της μειοψηφίας εντάσσονται η νεοεισερχόμενη δυνατότητα εκλογής του διοικητικού συμβουλίου με ψηφοδέλτιο ¹⁵². Η προστασία αυτή των μετόχων της μειοψηφίας παρέχεται από τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ.3 του νόμου 3604/2007 το οποίο αναθεώρησε τις παραγράφους 6,7,8,9 του άρθρου 18 του νόμου 2190/1920. Το άρθρο 18 του ΚΝ 2190/1920 για την εκπροσώπηση της εταιρίας αναμορφώνεται λοιπόν σε σημαντικό βαθμό. Προστίθενται νέες παράγραφοι οι οποίες προβλέπουν τις ακόλουθες καινοτομίες εκσυγχρονίζοντας τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου: Επιτρέπεται να προβλέπεται από το καταστατικό η εκλογή του διοικητικού συμβουλίου μέσω διαδικασίας ψηφοδελτίου, ώστε να μπορεί να εκπροσωπείται και η μειοψηφία. Η σχετική καταστατική πρόβλεψη μπορεί είτε να υπάρχει εξ αρχής, κατά την ίδρυση της εταιρίας, είτε να εισαχθεί με τροποποίηση του καταστατικού, με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.¹⁵³ Αναλυτικότερα:

Σύμφωνα λοιπόν με την παρ 3 του άρθρου 25 το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι προτείνονται προς εκλογή στο διοικητικό συμβούλιο υποψήφιοι βάσει καταλόγων και ότι εκλέγονται από αυτούς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει κάθε κατάλογος. Τυχόν κλάσματα λογίζονται υπέρ του καταλόγου που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους. Από τον κάθε κατάλογο εκλέγονται, ανάλογα με τις προβλέψεις του καταστατικού είτε τα πρόσωπα που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους είτε τα πρόσωπα που προηγούνται στη σειρά του καταλόγου. Το σύστημα της εκλογής αυτής, εάν δεν προβλέπεται από το αρχικό καταστατικό, μπορεί να εισαχθεί ή να καταργηθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 29 και την παρ. 1 του άρθρου 31, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας. Το σύστημα εκλογής της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται, εάν το καταστατικό προβλέπει δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με τις παρ. 3 έως 5 του παρόντος άρθρου.¹⁵⁴

¹⁵² Ε.Περάκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.30 και σελ.95

¹⁵³ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.94-95.

¹⁵⁴ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.75

18. ΑΣΚΗΣΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στην παρ. 1 του άρθρου 22β του ΚΝ 2190/1920 που αντικαθίσταται, από την παρ.1 του άρθρου 31 του νόμου 3604/2007 μειώνεται το ποσοστό των μετόχων που μπορούν να ζητήσουν από το διοικητικό συμβούλιο ή τους εκκαθαριστές την άσκηση αξιώσεων κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου για τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων από **1/3** σε **1/10**. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει ακόμη περισσότερο το ποσοστό αυτό, χωρίς περιορισμό.¹⁵⁵

Οι αξιώσεις της εταιρείας κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου που απορρέουν από τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων ασκούνται υποχρεωτικά, εάν το αποφασίσει η γενική συνέλευση, με απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 29 και την παρ. 1 του άρθρου 31, (ΚΝ 2190/1920) ή το ζητήσουν από το διοικητικό συμβούλιο ή τους εκκαθαριστές μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα δέκατο **(1/10)** του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό. Η αίτηση της μειοψηφίας λαμβάνεται υπ' όψιν μόνο εάν βεβαιωθεί ότι οι αιτούντες έγιναν μέτοχοι τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την αίτηση. Οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου δεν απαιτούνται στην περίπτωση που η ζημία οφείλεται σε δόλο των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Η αγωγή θα πρέπει να εγερθεί εντός έξι μηνών από την ημέρα της γενικής συνελεύσεως ή την υποβολής της σχετικής αιτήσεως.¹⁵⁶

Για την διεξαγωγή της δίκης η γενική συνέλευση δύναται να διορίσει ειδικούς εκπροσώπους. Εάν η ενάσκηση της αξιώσεως ζητείται από την μειοψηφία, δύναται ο πρόεδρος των πρωτοδικών της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η εταιρεία, να διορίσει ειδικούς εκπροσώπους της εταιρείας για την διεξαγωγή του δικαστικού αγώνος. Η δαπάνη της δίκης για το διορισμό των ειδικών εκπροσώπων και για την επιδίωξη των αξιώσεων της εταιρείας βαρύνει την τελευταία. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 προστέθηκε με το άρθρο 31 παρ. 3 του Ν 3604/2007.¹⁵⁷ Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και ως προς την ευθύνη των προσώπων που δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ασκούν εξουσίες σύμφωνα με παρ.3 του άρθρου 22 του νόμου 2190/1920. Ορίζεται δηλαδή ότι τις ίδιες ευθύνες φέρουν και τα μη μέλη του διοικητικού συμβουλίου στα

¹⁵⁵ Ε.Περάκης το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ.101.

¹⁵⁶ Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.102

¹⁵⁷ Νόμος 3604/2007 παρ.3 άρθρο 31.

οποία έχουν παραχωρηθεί εξουσίες σύμφωνα με παρ.3 του άρθρου 22.Η διάταξη αυτή προστέθηκε με το άρθρο 31 παρ. 4 του νόμου 3604/2007. Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι οι νέες ρυθμίσεις του νόμου 3604/2007 για την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ισχύουν για πράξεις ή παραλείψεις αυτών που λαμβάνουν χώρα μετά την έναρξη της ισχύος του.¹⁵⁸

---

¹⁵⁸ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.271 και Νόμος 3604/08-08-2007 άρθρο 79 παρ.6.

19. ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΕ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ Η ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ ΤΗΣ ΑΕ ΑΠΟ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΟ ΔΣ

Η μειοψηφία των μετόχων της εταιρείας που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο **(1/5)** του καταβεβλημένου στην γενική συνέλευση κεφαλαίου, έχει το δικαίωμα να αντιταχθεί (άσκηση veto) σε παραίτηση ή συμβιβασμό της Ανώνυμης Εταιρείας από αξιώσεις της προς αποζημίωση κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο ευθύνεται έναντι της εταιρείας κατά την διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων για κάθε πταίσμα αυτού. Το δικαίωμα αυτό της μειοψηφίας προβλέπεται από το άρθρο 30 παρ. 4 του νόμου 3604/2007 το οποίο αντικατέστησε την παρ.4 του άρθρου 22^α του νόμου 2190/1920. Επίσης μειώθηκε από **(1/4)** σε **(1/5)** το ποσοστό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του συγκεκριμένου δικαιώματος από τους μετόχους της μειοψηφίας .

Σύμφωνα με την διάταξη της παρ 4 του άρθρου 30 του νόμου 3604/2007 η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, να παραιτηθεί των αξιώσεων της προς αποζημίωση ή να συμβιβασθεί για αυτές μετά πάροδο δύο (2) ετών από τη γένεση της αξίωσης και μόνο εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το ένα πέμπτο **(1/5)** του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.¹⁵⁹ Με το άρθρο 30 παρ.4 θέτονται φραγμοί στη χωρίς προϋποθέσεις δυνατότητα απαλλαγής από την ευθύνη αποζημιώσεως συμβούλων που υπαίτια ζημίωσαν την εταιρεία. Σύμφωνα με την διάταξη μόνο μετά πάροδο διετίας από τη γένεση της αξίωσης και εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν προβάλλει αντιρρήσεις η μειοψηφία του **(1/5)** του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου, μπορεί η εταιρεία να παραιτηθεί από τις αξιώσεις της για αποζημίωση ή να συνάψει συμβιβασμό σχετικά με τις αξιώσεις αυτές.¹⁶⁰

¹⁵⁹ Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ 100

¹⁶⁰ Ν. Ρόκας Εμπορικές Εταιρείες (Σάκκουλας 1996) σελ.224

20. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η μειοψηφία των μετόχων έχει το δικαίωμα να αντιταχθεί (άσκηση veto) στις συμβάσεις που καταρτίζει η εταιρεία με μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί της εταιρείας, τους συζυγούς και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω. Το δικαίωμα αυτό των μετόχων της μειοψηφίας κατοχυρώνεται από το άρθρο 33 του Ν 3604/2007 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 23^α του νόμου 2190/1920.¹⁶¹

Με το άρθρο 33 του Ν 3604/2007, αναμορφώνεται το σύστημα επιτρεπτού των συμβάσεων της εταιρίας με μέλη του διοικητικού συμβουλίου με τις ακόλουθες, καινοτομίες: Πρώτον, τα δάνεια, οι πιστώσεις οι εγγυήσεις και άλλες ασφάλειες υπέρ των μελών του διοικητικού συμβουλίου και συγγενών τους) απαγορεύονται όπως και μέχρι τώρα, επιτρέπονται όμως πλέον οι εγγυήσεις και οι ασφάλειες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για την εξυπηρέτηση ορισμένων συναλλαγών με ορισμένες αυστηρά καθοριζόμενες προϋποθέσεις. Δεύτερον, οι λοιπές συμβάσεις με μέλη διοικητικού συμβουλίου κ.λπ. μπορούν να εγκριθούν και εκ των υστέρων και όχι μόνο εκ των προτέρων, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα, αλλά με δυνατότητα μικρής μειοψηφίας των μετόχων να αντιταχθεί. Τρίτον, το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει τις απαγορεύσεις και σε άλλα πρόσωπα.¹⁶² Σύμφωνα με το άρθρο 33 του νόμου 3604/2007 προβλέπονται τα εξής :

1.α Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα τα οποία έχουν ειδική σχέση με αυτά, καθώς και του άρθρου 16α του παρόντος νόμου, δάνεια της εταιρείας προς τα πρόσωπα της παρ. 5 του παρόντος άρθρου απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυρα. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για την παροχή πιστώσεων προς τα πρόσωπα αυτά με οποιονδήποτε τρόπο ή την παροχή εγγυήσεων ή ασφαλειών υπέρ αυτών προς τρίτους.

1.β Κατ' εξαίρεση, η παροχή εγγύησης ή άλλης ασφάλειας υπέρ των προσώπων της παρ. 5 επιτρέπεται μόνο εφόσον: αα) η εγγύηση ή η ασφάλεια υπηρετεί το εταιρικό συμφέρον, ββ) η εταιρεία έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του πρωτοφειλέτη ή

¹⁶¹ Ε. Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ 103.

¹⁶² Ε. Περάκη όπ.παρ.,σελ.104

του προσώπου υπέρ του οποίου παρέχεται η ασφάλεια, γγ) προβλέπεται ότι οι λαμβάνοντες την εγγύηση ή την ασφάλεια θα ικανοποιούνται μονό μετά την πλήρη εξόφληση ή τη συναίνεση όλων των πιστωτών με απαιτήσεις που είχαν ήδη γεννηθεί κατά το χρόνο της υποβολής σε δημοσιότητα, σύμφωνα με την επόμενη περ. γ' και δδ) ληφθεί προηγουμένως άδεια της γενικής συνέλευσης, η οποία όμως δεν παρέχεται, εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι εκπροσωπώντας τουλάχιστον το ένα δέκατο **(1/10)** του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου ή το ένα εικοστό **(1/20)**, εάν πρόκειται για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει στη γενική συνέλευση έκθεση για τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας υποπαραγράφου.¹⁶³

1.γ Η απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με την προηγούμενη υποπαρ. δδ', η οποία περιέχει τα βασικά στοιχεία της εγγύησης ή της ασφάλειας, και ιδίως το ύψος και τη διάρκεια τους, καθώς και την έκθεση του διοικητικού συμβουλίου, υπόκειται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β. Η ισχύς της εγγύησης ή της ασφάλειας αρχίζει μονό από τη δημοσιότητα αυτή.

2. Απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη οποιωνδήποτε άλλων συμβάσεων της εταιρείας με τα πρόσωπα της παρ. 5 χωρίς ειδική άδεια της γενικής συνέλευσης, Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει προκειμένου για πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας με τρίτους.

3. Η άδεια της γενικής συνέλευσης κατά την προηγούμενη παράγραφο 2 δεν παρέχεται, εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι εκπροσωπώντας τουλάχιστον το ένα τρίτο **(1/3)** του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.

4. Η άδεια της παρ. 2 μπορεί να παρασχεθεί και μετά τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα εικοστό **(1/20)** του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.

5. Οι απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί της εταιρείας, τους συζυγούς και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο επί της εταιρείας, εάν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 42ε. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει την

¹⁶³ Ε. Περράκη όπ.παρ.,σελ.103 και Ν. 3604/2007 άρθρο 33.

εφαρμογή του παρόντος άρθρου και σε άλλα πρόσωπα, όπως ιδίως στους γενικούς διευθυντές και διευθυντές της εταιρείας.

6. Οι απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν και στις συμβάσεις που συνάπτουν τα πρόσωπα της παρ. 5 με νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από την εταιρεία κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε ή με ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η εταιρεία, καθώς και στις συμβάσεις εγγυήσεων ή ασφαλειών που παρέχονται από τα πρόσωπα αυτά.

7. Συμβάσεις της παρ. 2 που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού μετόχου και της εταιρείας, την οποία αυτός εκπροσωπεί, καταχωρίζονται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου ή καταρτίζονται εγγράφως επί ποινή ακυρότητας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές της εταιρείας.¹⁶⁴

---

¹⁶⁴ Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Α.Ε Ενημερωμένη με το ν.3604/2007 (Σταμούλης 2007) σελ.271 και 83.

21. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Στα πλαίσια της προστασίας των μετόχων της μειοψηφίας και της γενικότερης βελτίωσης της θέσης του μετόχου εντάσσεται και η ανάγκη παροχής ακριβών οδηγιών στην πρόσκληση της γενικής συνέλευσης για το πώς οι μέτοχοι θα μπορέσουν να λάβουν μέρος στη γενική συνέλευση¹⁶⁵

Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου ή, ενδεχομένως, και εξ αποστάσεως. Οι ρυθμίσεις που αφορούν την πρόσκληση σε γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας περιλαμβάνονται στο άρθρο 35 παρ.2 του νόμου 3604/2007 το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 26 παρ2 του νόμου 2190/1920.

---

¹⁶⁵ Ε. Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική Βιβλιοθήκη 2007) σελ 30.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αστικός κώδικας γενικές αρχές Απόστολου Γεωργιάδη-Μιχαήλ Σταθόπουλου (Σάκκουλας 1997).
- Α.Δημητράκα Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 Περί Ανωνύμων Εταιρειών (Σταμούλης 2007) .
- Δρακόπουλος Δικ.Α.Ε. τόμος 5 (Σάκκουλας 2002)
- Λ. Γεωργακόπουλος , Το δίκαιον των εταιριών, (νομική βιβλιοθήκη 1991) τ. ΙΙΙ
- Λ. Γεωργακόπουλος , Το δίκαιο των εταιρειών τομ,ΙV (νομική βιβλιοθήκη 1991)
- Ε .Λεβαντής Ανώνυμες εταιρείες τόμος 2 (Σάκκουλας 1997)
- Ε. Λεβαντή κωδικοποίηση νόμου 2190/1920 περί Ανωνύμων εταιρειών(Σάκκουλας 1988)
- Κ.Παμπούκης . Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας(Σάκουλας 1991)
- Ε. Περάκης το Δίκαιο της Ανώνυμης εταιρείας Ελεγκτές και δικαιώματα της μειοψηφίας τομ.Υ (Νομική Βιβλιοθήκη 2002)
- Ε.Περάκης Το Νέο Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας (Νομική βιβλιοθήκη 2007)
- Ν.Ρόκκας Εμπορικές εταιρείες . (Σάκκουλας 1996)